

Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóság

Az egész életen át tartó tanulás programja

TEMPUS KÖZALAPÍTVÁNY

„START-UP-MODEL”

Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása
belga, portugál és francia modellek alapján

Egész életen át tartó tanulás program

Leonardo da Vinci

Innovációtranszfer alprogram

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ EGY ÉVEN BELÜL ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN VÉGZETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Készítette a projekt
Igényfelmérés, elemzés készítése munkacsoportja (WP4)

Laurinyecz Anikó
munkacsoport vezető
Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

A felmérésben résztvevő partnerek:

Tótka Judit
Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Alapítvány

Kőszeginé Kotroczó Mariann
Türr István Képző és Kutató Intézet Békéscsabai Igazgatóság

Lukoviczky György, Kertész János, Pribojszki Anita
Békéscsabai Ipartestület

Czibula Zoltán; Gulácsi Levente
Kereskedők, Vállalkozók Békés Megyei Szervezete

Szikszai Csaba
Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

Kovács Edina
Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja
valamint a Munkaügyi Központ Békéscsabai Kirendeltségének kollégái

Békéscsaba, 2011. július

TARTALOM

I.	Előzmények	5
II.	A felmérésről	7
III.	A megkérdezettek köre	8
III.1.	Kérdezés helye szerint	9
III.2.	Fő tevékenységi körük szerint.....	10
III.3.	Működési időtartam szerint	11
III.4.	Létszám-kategóriánként.....	12
III.5.	Jelenlegi gazdasági helyzetük szerint.....	12
IV.	Mi okozta a legnagyobb gondot az induláskor?.....	13
V.	Mi okozza jelenleg a legfőbb problémát a vállalkozásában?.....	15
VI.	A piaci verseny	16
VII.	Legjellemzőbb piaci nehézségek	17
VIII.	Amiben a segítségünket várják	19
IX.	Jövőkép – avagy a várható kilátások a következő évben	20
IX.1.	Várható piaci helyzet és jövedelemtermelő képesség	20
IX.2.	Létszámgazdálkodás.....	21
	Létszámcsökkenés.....	22
	Létszámfelvétel	22
IX.3.	Fejlesztéssel kapcsolatos bővítés	23
IX.4.	Képzések.....	23
X.	Ha egyszer újrakezdeném	24
	... biztos, hogy ugyanígy csinálnám	24
	... ezt bizony másként csinálnám.....	25
XI.	Kulcstényezők egy vállalkozás működtetéséhez, fenntartásához	26
	Összefoglalás	28

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Mellékletek.....	32
Táblázatok	36
A minta összetétele.....	36
Felvevőhelyenként – létszám-kategóriánként.....	36
Nemzetgazdasági áganként – Felvevőhelyenként.....	36
Nemzetgazdasági áganként – Létszám-kategóriánként	37
Tevékenységek ágazati besorolása szerint – létszám-kategóriánként	38
Működési időtartam szerint – létszám-kategóriánként.....	39
Mi okozta a legnagyobb gondot az induláskor ?	39
Mi okozza jelenleg a legfőbb problémát a vállalkozásában ?	40
Az Ön vállalkozásának piacán milyen a verseny?	41
Legjellemzőbb piaci nehézségek.....	42
Mely területen igényelt volna / igényelne segítséget?	
És ezt a segítséget kitől várna?	43
A vállalkozás előrelátható piaci helyzete és jövedelemtermelő képessége	
a következő évben.....	44
Fejlesztéssel kapcsolatos bővítés.....	47
Várható-e a közeli jövőben vállalkozásában fejlesztéssel kapcsolatos bővítés?.....	47
Képzések	48
Ábrák, diagramok	49
A megkérdezettek jelenlegi gazdasági helyzete.....	49
A piaci verseny.....	50
A vállalkozás előrelátható piaci helyzete és jövedelemtermelő képessége	
a következő évben.....	51
Jövő évi létszám-gazdálkodási tervek.....	53
Fejlesztés, bővítési tervek.....	56
Képzési tervek.....	57

I. ELŐZMÉNYEK

A munkaügyi szervezet egyik alapvető célja a munkanélküliség kezelése, a munkahelyek megőrzése és új munkahelyek teremtésében való részvétel. A munkahelyteremtés, mint a gazdasági és foglalkoztatási helyzet javítását segítő eszközrendszer szervezetünk keretein belül igen szűkös. Ennek az eszközrendszernek napjainkban alapvetően két pillére van. Egyik – a jól működő, és igen nagy érdeklődésre számot tartó – munkahelyteremtés támogatása, ami szinte kizárólag a több éve, gazdaságosan üzemelő cégek beruházás fejlesztését szolgálja. A másik forma az álláskereső vállalkozóvá válási támogatása. Az elmúlt években dél-alföldi viszonylatban évente 3000-4000 fő érdeklődött a támogatás iránt, azonban a pályázatot ténylegesen benyújtók száma, tehát a vállalkozást ténylegesen elindítók száma az érdeklődőknek csupán 10-15%-át tette ki. Nagyvonalú felmérést készítettünk ezért annak érdekében, hogy kiderítsük, mi lehet az álláskereső igen alacsony vállalkozási szándéka hátterében. Mint kiderült, az álláskeresőket leginkább visszatartó tényező a magas rizikófaktor. Mindezek mellett felismertük, hogy a magyarországi viszonylatban is hátrányos helyzetűnek minősülő Dél-alföldi régió egyik kitörési pontja lehet a vállalkozás élénkítés, az új vállalkozások létrejöttének segítése.

Kézenfekvő megoldásként kínálkozik ezért olyan megoldási lehetőség feltárása, egy olyan modell kidolgozása, majd később bevezetése; vagy már nemzetközi viszonylatban létező adaptálása, amely lehetővé teszi az álláskereső számára a vállalkozási tevékenység, egy új életminőség és szemlélet kipróbálását, és mindezt KOCKÁZATMENTESEN, segítő kezeztől kísérve.

Mindezt felismerve a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának jogelődje, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ 2010. februárjában az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Innovációtranszfer alprogramjának pályázati felhívására pályázatot nyújtott be „START-UP-MODEL” Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása belga, portugál és francia modellek alapján címmel.

A projekt céljául tűzte ki 2 év leforgása alatt olyan vállalkozáskeltető rendszer meghonosítását, mely kockázatmentes vállalkozáskipróbálási lehetőséget biztosít az álláskereső számára.

A vállalkozáskeltetés, mint módszer 1995-ben került kidolgozásra, és bevezetésre Franciaországban, amelynek keretében a vállalkozást indítani szándékozó álláskereső segítségét kapnak már a folyamat kezdeti szakaszában, úgy mint projekt kidolgozás, üzleti terv elkészítés, és pénzügyi tervezés. A rendszer további fontos eleme az, hogy az ügyfelek számára lehetőség nyílik az üzleti tevékenység, a vállalkozás működtetésével kapcsolatos operatív feladatok megismerésére, gyakorlatban való kipróbálására, melyhez folyamatos mentori segítséget is

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

kapnak. A Franciaországban kifejlesztett és működtetett rendszer Belgiumban, valamint Portugáliában az elmúlt években sikeresen átvételre került.

Megítélésünk szerint mindhárom országban kialakított rendszer megismerése, hazai gyakorlatba való átültetése rendkívüli módon javítaná a korábbiakban felvázolt kedvezőtlen helyzetet, kezdetben a megyében, majd később akár országos szinten is.

Projektünk fő célja, hogy nemzetközi találkozók keretében, intézménylátogatások, előadások, szakmai anyagok biztosítása révén részletesen megismerjük ezen rendszereket, folyamatokat. A szerzett tapasztalatok, ismeretek felhasználásával, egybefogva a rendszer működtetésében nélkülözhetetlen hazai partnerszervezeteket, kialakításra kerüljön a hazai megvalósíthatóság szakmai feltételrendszere Ezt követően 5 állásukereső bevonásával, a nemzetközi partnerek folyamatos koordinálásával kipróbáljuk azt a hazai gyakorlatban.

A projekt eredményének egy Magyarországon is megvalósítható vállalkozáskeltető módszertani útmutatóját és a gyakorlati működtetést segítő záró tanulmányt tekintjük, valamint 5 új vállalkozás, új rendszer szerinti megvalósulását, továbbá egy hazai és nemzetközi partneri hálózatának létrejöttét.

Mindebben segítő, és aktívan közreműködő nemzetközi partnereink:

- Partner 1: Système d'Accompagnement à la Création d'Entreprises (SACE) – Belgium
Partner 2.: Associação de Desenvolvimento Rural Integrado das Serras de Montemuro Arada e Gralheira (ADMIRAG) – Portugália
Partner 3: Union Des Couveuses d'entreprises (UCE) – Franciaország
Partner 4: Service Publice Ce Wallonie (SPW) – Belgium

Hazai partnereink:

- Partner 5: Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány (BMVA)
Partner 6: Békéscsabai Regionális Képző Központ (BRKK) jogutódja, a Türr István Képző és Kutató Intézet Békéscsabai Igazgatóság
Partner 7: Békéscsabai Ipartestület (IPOSZ)
Partner 8: Békés Megyei Kereskedők és Boltvezetők Szövetsége (KISOSZ)
Partner 9: Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BMKIK)

Kitűzött céljaink, feladataink elérése végett a projektet 6 munkacsomagra osztottuk,

1. projektciklus menedzsment szabályszerű kialakítása és működtetése
2. minőségbiztosítás, minőségértékelés
3. a belga, francia és portugál vállalkozáskeltető rendszer átvételét szolgáló anyagok kidolgozása és az anyagok átadása

4. **igényfelmérés, elemzés készítése**, a partnerhálózat kialakítás
5. az álláskereső vállalkozóvá válásának támogatására szolgáló vállalkozáskeltető rendszer teszt szintű működtetése
6. disszemináció és fenntarthatóság

A felsoroltak közül a 4. igényfelmérés, elemzés készítése munkacsomag egyik alapvető feladata, hogy az újonnan (egy éven belül) alakult kisvállalkozások – jellemzően egyéni vállalkozások – körében készített kérdőíves felmérésen keresztül tárja fel a vállalkozások indulásával, működtetésével, fenntartásával kapcsolatos problémáikat, finanszírozásukkal kapcsolatos nehézségeiket. Majd a felmérés eredményeit egy összefoglaló tanulmány keretében mutassa be, mely kiinduló alapjául szolgál a tervezett modell hazai igényeket figyelembe vevő adaptálásához. Tanulmányunkat támpontul szánjuk továbbá a megye vállalkozóvá válás segítésében szerepet vállaló szervezeteinek, azok szakembereinek, ezzel is segítve szolgáltatási kínálatuk ügyfél-orientáltabbá tételét.

II. A FELMÉRÉSRŐL

A felmérés módszere: az újonnan (egy éven belül) alakult egyéni vállalkozások körében készített, a **vállalkozások működtetésével, fenntartásával kapcsolatos** felmérésre – a pályázatban foglaltaknak megfelelően – a kérdőíves megkeresési formát alkalmaztuk. Felmérésünk mintavételes eljárással történt, ugyanakkor – a teljes sokaság ismerete, és annak leképezése híján – mintánk közel sem tekinthető reprezentatív jellegűnek.

A kérdőív kidolgozása 4 szakaszban történt:

1. tartalmi javaslatok bekérése a hazai partnerszervezetektől
(érintett partnerszervezetek listáját lásd I. pontban)
2. kérdőívtervezet összeállítása a beérkezett javaslatok alapján
3. a kérdőív tervezet hazai és külföldi véleményeztetése
(érintett partnerszervezetek listáját lásd I. pontban)
4. a kérdőív véglegesítése

A kérdőív tervezet véleményeztetését a projekt minőségbiztosítási tervében foglalt termékértékelő lap segítségével végeztük, s a kidolgozott, végleges kérdőívmintát mellékletünk tartalmazza.

A felmérés célcsoportja: a partnerszervezetek ügyfélkörében lévő 1 éven belül megalakult (maximum 1 éve működő) egyéni vállalkozások

A felmérés időtartama: 2011.05.12 – 2011.05.31

A felmérés helye: Kérdőíveink kitöltése 4 hazai partnerszervezetünk bevonásával történt, melyek:

Partner 5: Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány (BMVA)

Partner 7: Békéscsabai Ipartestület (IPOSZ)

Partner 8: Békés Megyei Kereskedők és Boltvezetők Szövetsége (KISOSZ)

Partner 9: Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BMKIK)

valamint bekapcsolódott a lekérdezés megvalósításába a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának Békéscsabai Kirendeltsége is.

Pályázatban vállalt kitöltött kérdőívek minimális darabszáma: A beadott pályázatunk az elfogadott kérdőív alapján minimum 20 egy éven belül megalakult kisvállalkozó, egyéni vállalkozó tekintetében vállalta a kérdőíves felmérés lebonyolítását. A ténylegesen lekérdezett és kitöltött kérdőívek száma a vállaltat 20-as létszámot jóval meghaladta, mivel 39 vállalkozó válaszával számolhattunk, ami 195%-a a minimálisan megcélzott 20-as létszámnak. Összefoglaló anyagunk így közel kétszer akkora merítési körből táplálkozhatott, a válaszok lényegesen nagyobb sokaság visszajelzéseit tükrözik, tehát felmérésünk pontossága, megbízhatósága is lényegesen nagyobb.

Publikációs nyelv: magyar, angol

III. A MEGKÉRDEZETTEK KÖRE

Kérdőíveink kitöltése a főpályázó¹ mellett alapvetően 4 hazai partnerszervezetünk közreműködésével történt. Megkérdezésünk célcsoportja a saját, illetve a partnerszervezeteink ügyfélkörében lévő azon egyéni vállalkozások köre, akik mögött még igen rövid – maximum egy éves – működési háttér áll, így napi szinten is megtapasztalják a vállalkozás indításának, és magának a vállalkozói létnek a kezdeti nehézségeit, valamint élénken él bennük valamennyi buktató, amivel még a kezdet kezdetekor meg kellett küzdeniük, és készek voltak megosztani tapasztalataikat a jövő vállalkozói számára annak érdekében, hogy a hasonló nehézségeket – lehetőség szerint – már megfelelő háttérismeretekkel felvértezve, könnyebben tudják leküzdeni.

¹ Főpályázó: a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ jogutódja, a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja

III.1. KÉRDEZÉS HELYE SZERINT

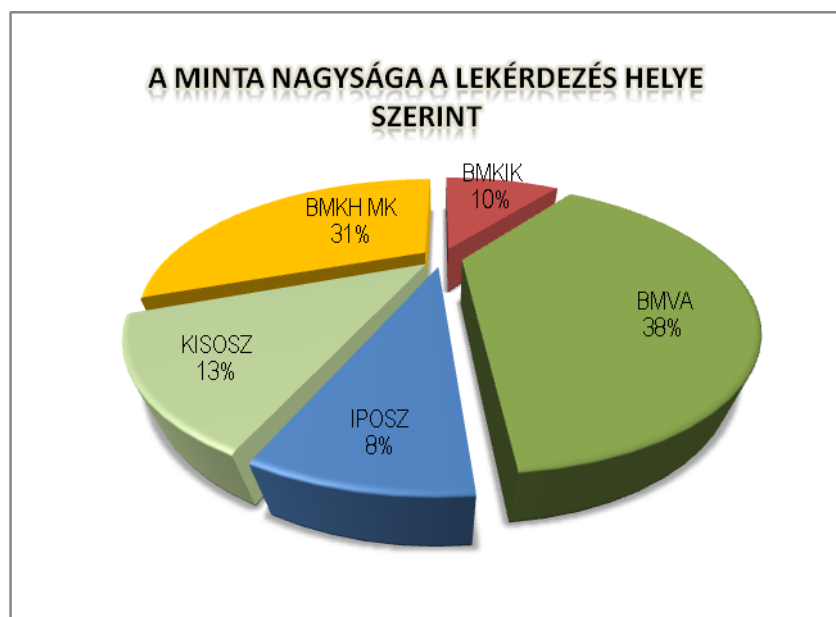
Kérdőíveink felvétele – ahogy már említettük, – a főpályázó mellett a projekt 4 hazai partnerének bevonásával történt, melyek

- Partner 5: Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány (BMVA)
- Partner 7: Békéscsabai Ipartestület (IPOSZ)
- Partner 8: Békés Megyei Kereskedők és Boltvezetők Szövetsége (KISOSZ)
- Partner 9: Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BMKIK)
- Partner 0: Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának Békéscsabai Kirendeltsége (BMKH MK)

A Munkaügyi Központ az általa támogatott vállalkozóvá válás támogatásában részesült új vállalkozásokat vonta be a felmérésbe, míg partnerszervezetei a szempontoknak megfelelő saját ügyfélkörük, és partnereik sorából merítettek. Földrajzilag valamennyi lekérdezést végző szervezet székhelye Békéscsaba, de működési területe természetesen túlmutat a megyeszékhelyen, és az egész megyére kiterjed, így a kérdőíveket kitöltő vállalkozások sem csupán a megyeszékhelyről

valók, hanem a megye különböző pontjain végzik tevékenységüket. A lekérdezett kérdőívek darabszáma tekintetében alapvetően egyetlen kiindulási pont volt: mégpedig a lekérdezést közvetlenül lebonyolító szervezetek ügyfélkörében a vizsgálati szempontoknak megfelelő egyéni vállalkozások darabszáma.

Az öt felvevőhely közül legtöbb kérdőívet (15 db-ot, az összes kérdőív 38%-át) a Békés Megyéért Vállalkozásfejlesztési Közhasznú Közalapítvány (BMVA) ügyfélkörébe tartozó megkérdezettek töltötték ki. Sorban ezt követi a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központja (BMKH MK) 12 db kérdőívvel (ami az összes választ adó 31%-át képviseli). A Békés Megyei Kereskedők és Boltvezetők Szövetsége (KISOSZ) ügyfélköréből 5 db (13%), a Békés Megyei Kereskedelmi és Iparkamara (BMKIK) ügyfélköréből 4 (10%), míg a Békéscsabai Ipartestület (IPOSZ) ügyfélköréből 3 (8%) választ adó egyéni vállalkozótól származó információval számolhattunk.

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

A MINTA NAGYSÁGA ÉS MEGOSZLÁSA A LEKÉRDEZÉS HELYE SZERINT

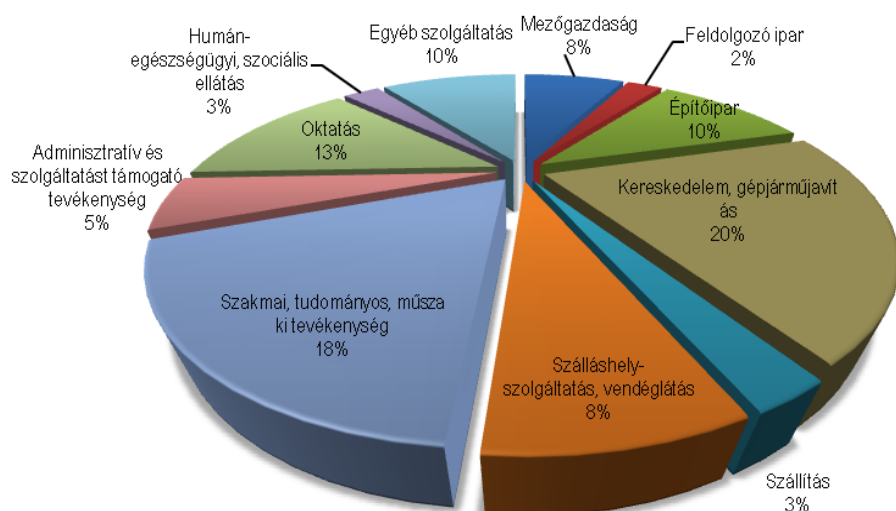
Megnevezés	Megkérdezett vállalkozások	
	száma [db]	Megoszlása [%]
BMKIK	4	10%
BMVA	15	38%
IPOSZ	3	8%
KISOSZ	5	13%
BMKH MK	12	31%
összesen	39	100%

III.2. FŐ TEVÉKENYSÉGI KÖRÜK SZERINT

A megkérdezett vállalkozóink legnagyobb arányban (válaszolók egyötöde) a kereskedelem területén tevékenykednek. Ezen belül a paletta viszonylag széles, használt cikk bolt, élelmiszer jellegű vegyesbolt, zöldség-gyümölcs üzlet ugyanúgy megtalálható, mint pl. a hírlap, a ruházati bolt, vagy éppen az alkatrészüzlet.

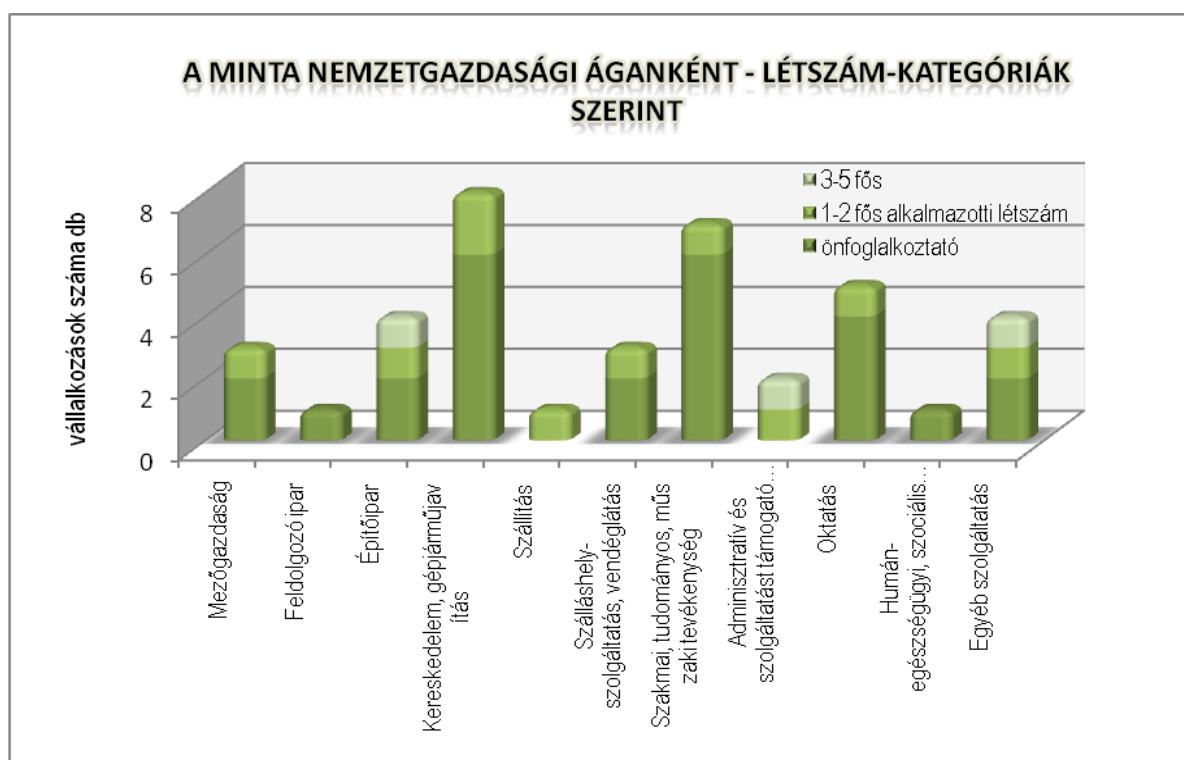
A második legjellemzőbb tevékenységi kör megkérdezettjeink sorában a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, melyben a válaszadóink 18%-a tevékenykedik. Itt a legjellemzőbb terület a PR, kommunikáció, de könyvelő és fényképész is van e körben, s általános üzletviteli tanácsadás valamint divat, és formatervezés, grafika, kirakatrendezés is szerepel a tevékenységi körök között.

A MINTA NAGYSÁGA NEMZETGAZDASÁGI ÁGANKÉNT

Oktatási ágazatba a megkérdezettjeink 13%-a tartozik (általános közép fokú; szakmai közép fokú; felső szintű, de nem felső fokú; valamint egyéb tanfolyami oktatási területeken). Az egyéb szolgáltatások ágazata, valamint az építőipar 10-10%-ot képvisel. Az építőipariak alatt épület-, szerkezetasztalos, szobafestő, mázolókat kell érteni, míg az egyéb szolgáltatások területét a fodrászat, szépségápolás, valamint a ruhatisztító szolgáltatás képviseli.

A mezőgazdaság (jellemzően őstermelők), valamint a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás 8-8%-ot, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység 5%-ot képvisel, míg a szállítás, valamint a feldolgozóipar ágazatából 1-1 válaszadó válaszaival számolhattunk (3-3%-os részarányt képviselve a mintában).

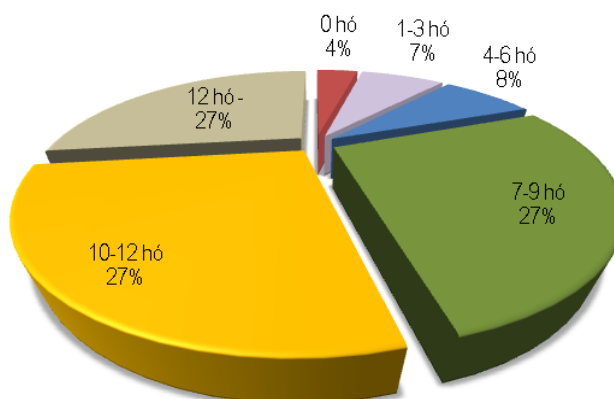
III.3. MŰKÖDÉSI IDŐTARTAM SZERINT

A felmérésbe – ahogy már a korábbi fejezetekben ismertettük – azon egyéni vállalkozások kerültek, amelyek legfeljebb 1 éve működnek. E tekintetben a korlátot úgy állítottuk fel, hogy lehetőség szerint olyan vállalkozásokat kérdeztünk meg, akik működésének az időtartama 12 hónap, vagy kevesebb, de nem zárkoztunk el azon válaszolóktól sem, akik az elmúlt évben kezdték tevékenységüket, így esetenként a szorosan vett 12 hónapot meghaladja eddigi vállalkozói életútjuk, de a két évet még semmiképpen sem éri el.

Felmérésünkbe legnagyobb arányban azok a vállalkozások kerültek bele, akik az elmúlt évben kezdték működésüket, és ezen belül is háromnegyedényi, vagy ennél hosszabb vállalkozási tapasztalat áll a hátuk mögött. E kör a megkérdezettek bő felét képviseli.

7-9 hónapos, tehát félévet meghaladó működési tapasztalattal a megkérdezettjeink 23%-a, 4-6 hónapossal 10%-a rendelkezik, és 8 %-ot képviselnek az 1-3 hónapja működő vállalkozások. Felmérésünkbe bekerültek olyan egyéni vállalkozók is, akik a megkérdezésünk hónapjában váltották ki vállalkozói

MINTA A MŰKÖDÉS IDŐTARTAMA SZERINT

igazolványukat, így igen-igen friss tapasztalatokkal rendelkeznek az indulással kapcsolatos kérdésekben, adminisztrációs, engedélyeztetési területeken úgy, mint a finanszírozási, és piacszerzési kérdésekben egyaránt. Ők adják a mintánk 8%-át.

III.4. LÉTSZÁM-KATEGÓRIÁNKÉNT

A vizsgálatba vont vállalkozások legnagyobb része (2/3-a) önfoglalkoztató, így alkalmazott nélkül, a saját munkaerejére, és szaktudására alapozva végzi tevékenységét. 26%-ot képviselnek azok, akiknek ugyan már van alkalmazottjuk, de legfeljebb csak egy, vagy két fő. E kör többsége fél éve, vagy hosszabb ideje működik már, jellemzően valamennyi nemzetgazdasági ágat érintve.

A megkérdezettjeink 8%-a 3-5 fős alkalmazotti létszámmal dolgozik. Van közülük olyan, aki a felmérésünk hónapjában kezdte tevékenységét, így ez az indulólétszáma, van aki 5 hónapja működik, de van aki még az elmúlt évben kezdte tevékenységét. Az érintett nemzetgazdasági ágak az építőipar, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, valamint az egyéb szolgáltatások ágazata.

III.5. JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETÜK SZERINT

A megkérdezett egyéni vállalkozók 8%-a úgy nyilatkozta, hogy vállalkozása szépen **prosperál**. Ők kivétel nélkül igen friss, fél évnél rövidebb üzleti múlttal rendelkeznek, a mezőgazdaság, a kereskedelem, valamint a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység ágazatából. Ketten közülük önfoglalkoztatók, míg a harmadik 1-2 fős foglalkoztatotti létszámmal bír.

A legtöbben, méghozzá a megkérdezettek egyharmada nyilatkozta a jelenlegi gazdasági helyzetéről azt, hogy **önfenntartó**. Működési idejüket tekintve – 2 kivételtől eltekintve –

jellemzően fél évnél régebben alapított egyéni vállalkozásokról van szó, többségében önfoglalkoztatók, de közel harmaduk alkalmazottat is foglalkoztat. Működési területük nem tipizálható, azonban legnagyobb arányban a kereskedelem, valamint a szakmai, tudományos, műszaki ágazatokban tevékenykednek.

Éppen vegetáló a megkérdezett cégeink 28%-a, s szintén 28%-ot képeznek azok, akik úgy nyilatkoztak, hogy átmeneti likviditási gondjaik² vannak. Az **éppen vegetálók** valamennyien 4 hónapnál régebben folytatják tevékenységüket, 18%-uk 1-2 fős foglalkoztatotti létszámmal, a többség önfoglalkoztatóként, méghozzá jellemzően az oktatási szektorban, illetve a kereskedelem területén. Azok a vállalkozások, akiknek már **átmeneti likviditási gondokkal** is szembe kell nézniük, 2 kivételtől eltekintve fél évnél régebben működnek. A két kivételt olyan vállalkozás képezi, aki a megkérdezésünk időpontjában kezdte tevékenységét, így a likviditási gondokkal már mint kezdeti nehézségekkel kell megküzdeniük. Az átmeneti pénzügyi gondokkal küzdő vállalkozások fele önfoglalkoztató, másik fele viszont alkalmazottakat is foglalkoztat, így a fizetési nehézségek már nem csupán a saját működésükre, megélhetésükre lehetnek hatással. Legjellemzőbb működési területek e körben a kereskedelem, a szakmai, tudományos, műszaki ágazatok, valamint az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység.

Jelentős kintlévőségekről mindössze egyetlen megkérdezettünk nyilatkozott, egy elmúlt évben alapított, önfoglalkoztató vállalkozás, a szálláshely-szolgáltatás vendéglátás területéről, míg ketten nyilatkoztak úgy, hogy már sajnos **eladósodtak**. Ez utóbbiak közül az egyik vállalkozás önfoglalkoztató az építőipar területén, míg a másik 3-5 fős foglalkoztatotti létszámmal rendelkező textil tisztítással foglalkozó vállalkozás.

Mindenképpen pozitívum azonban, hogy egyik megkérdezettünk sem válaszolta azt, hogy már működésképtelen lenne.

IV. MI OKOZTA A LEGNAGYOBB GONDOT AZ INDULÁSKOR?

Projektünkhöz kapcsolódóan az egyik legsarkalatosabb kérdésnek tekintjük megtudni azt, hogy mi okozza / okozta a legnagyobb gondot egy vállalkozás életciklusának legelején, a kezdet kezdetekor, így mi az a terület, amire fokozott figyelmet kell fordítanunk egy új vállalkozás megfelelő megalapozásához, melyek azok a területek, amelyek különös odafigyelést, támogató segítséget igényelnek egy életképes üzleti terv kivitelezéséhez.

² Maximum két választ jelölhettek.

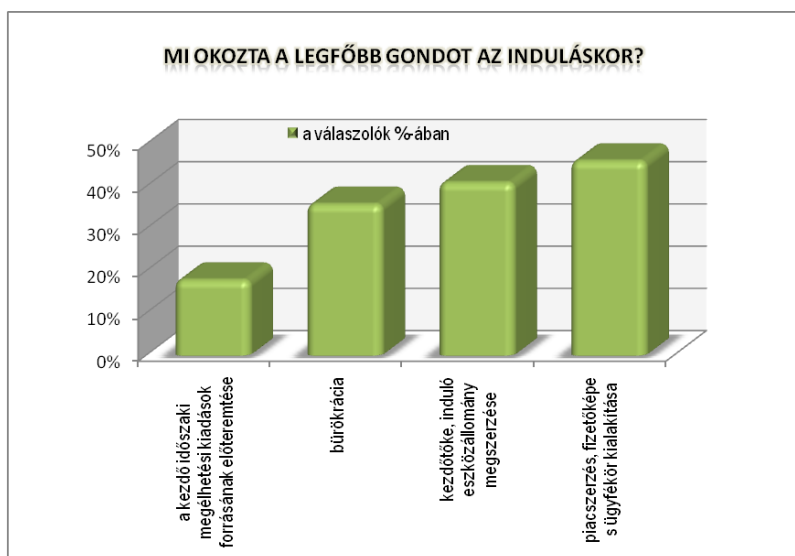
ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Megkérdeztük ezért a felmérésbe bevont egyéni vállalkozásokat arról, mi okozta számukra a legnagyobb gondot az induláskor. Válaszlehetőségként a bürokráciát, a kezdőtőkét, induló eszközállomány megszerzését, a fizetőképes ügyfélkör kialakítását, valamint a kezdő időszaki megélhetési kiadások forrásának előteremtését kínáltuk. Maximum két válasz megadását kérve.

A megkérdezettjeink számára az induláskor általánosságban véve a legnagyobb gondot a **piacszerzés, a fizetőképes ügyfélkör kialakítása** okozta. A válaszadóink 46%-a nyilatkozott ekként. A mezőgazdaság, az építőipar, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, a humán-egészségügyi és szociális ellátás, valamint az oktatás ágazatait e probléma az átlagnál erőteljesebben érintette, s főként a 4-9 hónapja működő, valamint a 3-5 főt foglalkoztató vállalkozások voltak kénytelenek fokozottabban szembesülni e problémával.

A **kezdőtőke, valamint az induló eszközállomány megszerzése** a megkérdezettjeink 41%-ának jelentett gondot az induláskor főként az építőipari, a kereskedelem, a szállítási, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, valamint az egyéb szolgáltatások területén. Elsősorban a még igen rövid, maximum egy negyedévnyi működési tapasztalattal rendelkező vállalkozásoknak jelentette az induló anyagi háttér hiánya a legfőbb problémát, míg foglalkoztatotti létszám-kategóriákat tekintve az 1-2 fős vállalkozásokat érintette fokozottabban e probléma.

A megkérdezettjeink 36%-át a **bürokrácia**, így a különféle hatósági bejelentkezések, engedélyek megszerzése hátráltatta leginkább, közülük is elsősorban a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazataiban, a feldolgozóipar, valamint az egyéb szolgáltatások területén működő vállalkozásokat, tehát főként azokat, akik tevékenysége különféle működési engedélyekhez kötött.

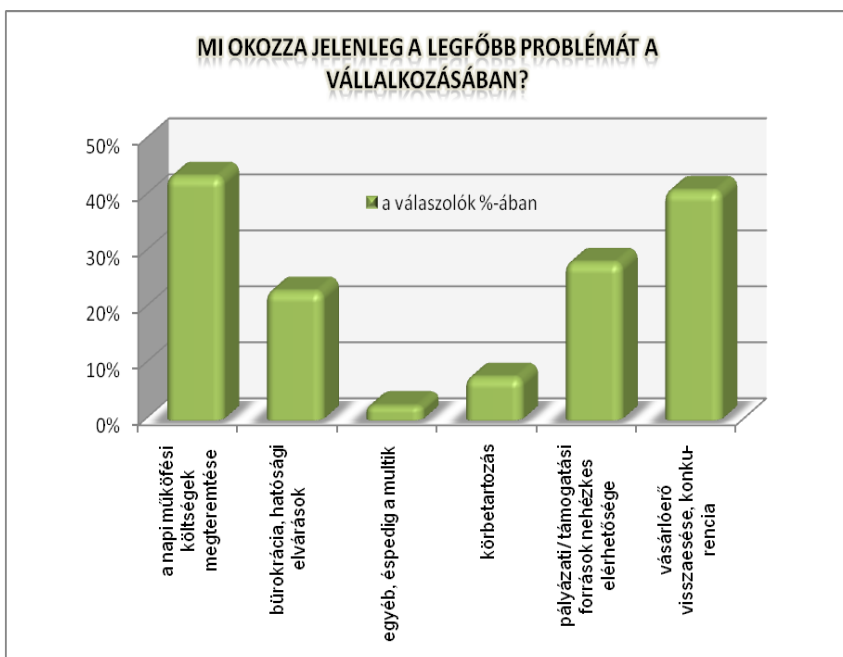

A kezdő időszaki **megélhetési kiadások** forrásának előteremtése okozta a legkisebb gondot az induláskor megkérdezettjeink között, amiben minden bizonnyal szerepet játszik az is, hogy tisztában voltak a vállalkozói léttel járó kiadásokkal, és amennyire lehet, megfelelő megélhetési tartalékokra építve indították vállalkozásukat, esetleg több lábon állva kezdtek vállalkozásba.

V. MI OKOZZA JELENLEG A LEGFŐBB PROBLÉMÁT A VÁLLALKOZÁSÁBAN?

A megkérdezett vállalkozóink számára a legnagyobb gondot ezidőben a **napi működési költségek megteremtése**³ jelenti. A kérdéseinkre válaszolók 44%-a a működési költségek kitermelését tekinti legfőbb problémájának. Ezen belül is fokozottabban jellemzi e nehézség a humánegészségügy, szociális ellátás, az egyéb szolgáltatás, valamint az oktatás nemzetgazdasági ágainak megkérdezettjeit, foglalkoztatotti létszám-kategóriáik tekintetében főként az önfoglalkoztatókat, valamint elsősorban azokat, akik 3 hónapnál régebben, de egy évnél kevesebb ideje működnek.

A második legsarkalatosabb problémát jelenti vállalkozóink életében a **vásárlóerő visszaesése**, és az erős konkurencia. A megkérdezettjeink 41%-ának jelent nehézséget a megfelelő piaci háttér kialakítása, ezen belül is főként a mezőgazdaság, a szálláshelyszolgáltatás,

vendéglátás, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, valamint az adminisztratív és szolgáltatást támogató ágazatokban tevékenykedő vállalkozásianknak, s működési időtartamuk tekintetében elsősorban azoknak, akik a megkérdezésünk időpontjában váltották ki vállalkozói igazolványukat, illetve azoknak, akik háromnegyed évnyi vállalkozói háttérrel tudhatnak maguk mögött.

A **támogatási források, pályázati pénzek** nehézkes elérhetősége a megkérdezettjeink 28%-ánál okoz igen jelentős problémát, méghozzá főként a feldolgozóipar, a mezőgazdaság, és a szakmai tudományos, műszaki tevékenység területén, de a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatokban megkérdezettek is mintegy harmada kénytelen szembesülni e problémával. Legnagyobb arányban a 3-5 főt foglalkoztató vállalkozásainkat, valamint a 4-6 hónapja működőket érinti hátrányosan e kérdés.

³ maximum 2 választ jelölhettek

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

A **bürokrácia, a hatósági elvárásoknak** történő megfelelés a megkérdezettjeink 23%-ának „keseríti meg” az életét, ezel belül is főként a feldolgozóipari, valamint a szállítási ágazatba tartozó vállalkozásainkét, de a mezőgazdaság és a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás ágazatai számára is érzékeny problémát okoz. Főként a frissen, tehát éppen most alakított vállalkozások, valamint a másik véglet, a régebben, még az elmúlt év első felében alakított vállalkozások szembesülnek fokozottan e problémával.

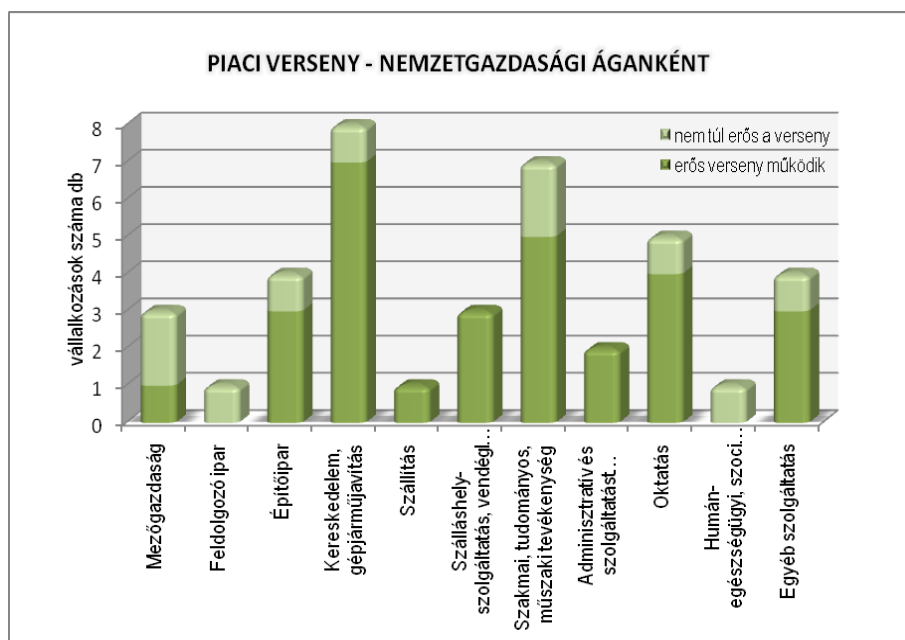
A **körbetartozás** viszonylag ritkán fordul elő e körben, mindössze a megkérdezettjeink 8%-át érinti hangsúlyosan e probléma, főként építőipari, és az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységi körű vállalkozásokat, valamint létszám-kategória tekintetében a 3-5 fős alkalmazotti létszámmal működőket.

A multinacionális cégek jelenléte egy kereskedelem területén működő vállalkozásunknak jelenti a legfőbb gondját, ugyanakkor megbízhatatlan üzleti partnerekről, beszállítókról megkérdezettjeink egyáltalán nem tettek említést.

VI. A PIACI VERSENY

Megkérdeztük a felmérésünkbe bevont vállalkozásainkat arról is, hogy milyen piaci körülmények között, milyen versenyhelyzetben működnek, hogyan befolyásolja tevékenységüket a konkurencia.

Egyetlen megkérdezettünk sem nyilatkozta azt, hogy működési területének piacán egyáltalán ne lenne verseny, viszont háromnegyedüknek igen erős konkurenciaviszonyok kal, versenyhelyzettel kell számolniuk.

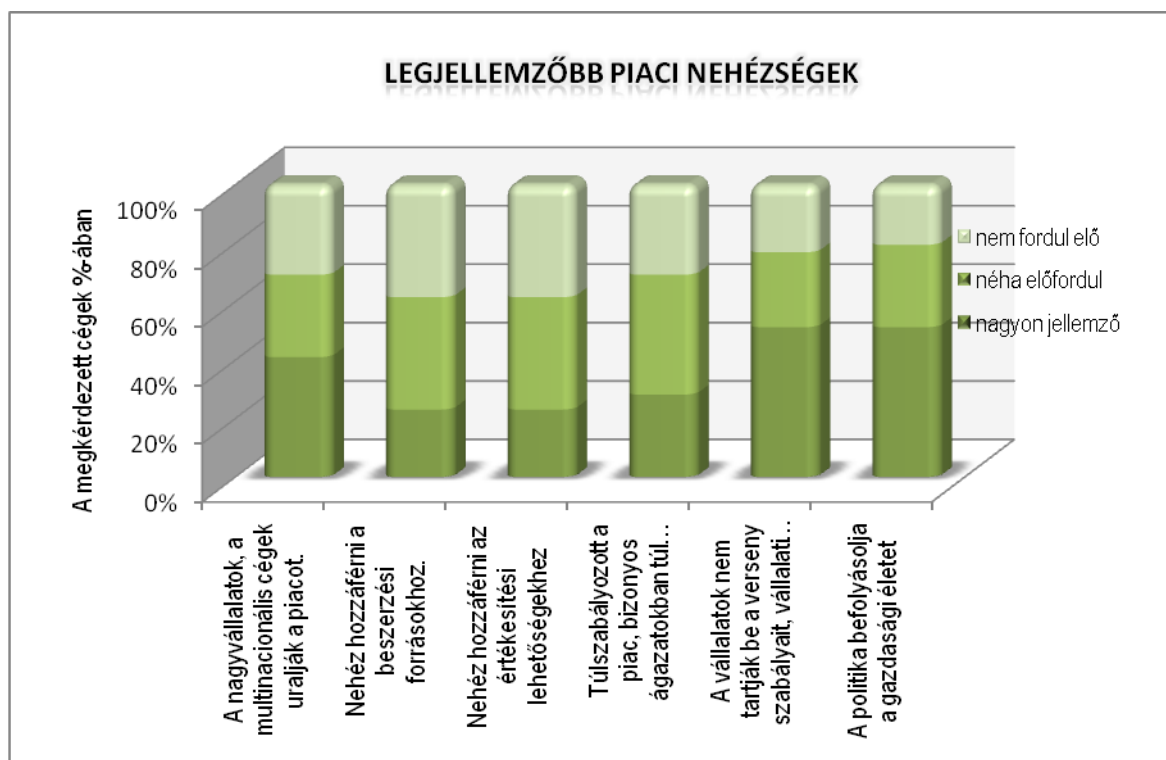
Fokozottan igaz ez a szállítás, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, az oktatás és az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység ágazataiban, nem túl erős verseny jellemzi

ugyanakkor a feldolgozóipar, a mezőgazdaság, és a humán-egészségügyi, szociális ellátás területéről megkérdezettjeinket.

VII. LEGJELLEMZŐBB PIACI NEHÉZSÉGEK

Kérdőíves felmérésünk során fel kívántunk térképezni többek között azt is, hogy az alább felsorolt tényezők mennyire jellemzők, mennyire okoznak problémát a megkérdezettjeink üzletvitelében:

- A nagyvállalatok, a multinacionális cégek uralják a piacot
- Nehéz hozzáférni a beszerzési forrásokhoz
- Nehéz hozzáférni az értékesítési lehetőségekhez
- Túlszabályozott a piac, bizonyos ágazatokban túl erős az állam szerepe
- A vállalatok nem tartják be a verseny szabályait, vállalati összefonódások, belső megállapodások vannak
- A politika befolyásolja a gazdasági életet
- Egyéb, és pedig ...

A megkérdezett vállalkozásaink legjellemzőbb problémája a fentiek közül az, hogy a politika igen erőteljesen **befolyásolja a gazdasági életet**, ezáltal vállalkozásaink létét, termelését, piacát. A felmérésünkben résztvevő vállalkozások fele (51%-a) nyilatkozta, hogy nagyon jellemző rájuk e körülmény, s további 28%-uk mondta azt, hogy bizony náluk is előfordul. Legjellemzőbb terület a mezőgazdaság, és a szállítási ágazat, ahol a megkérdezettek egyöntetűen az nyilatkozták, hogy a

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

politika gazdasági életre gyakorolt befolyása igen erőteljes, de az építőipar megkérdezettjeinek háromnegyede szintén hasonlóként vélekedett.

Sarkalatos probléma továbbá vállalkozásaink körében (a minta 51%-ánál), hogy a vállalatok **nem minden esetben tartják be a verseny szabályait**, és nem éppen jogkövető módon, vállalati összefonódások tapasztalhatók. Különösen igaz ez a mezőgazdaság, az építőipar, továbbá a szállítás ágazataira, de a kereskedelem, vendéglátás, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, és az oktatás is igen gyakran szembesül e problémával.

Ehhez kapcsolódóan a megkérdezettjeink 41%-a szerint nagyon jellemző a vállalkozási területén, hogy a **nagyvállalatok, és a multinacionális cégek uralják a piacot**, és további 28% nyilatkozott úgy, hogy néha náluk is előfordul. Legjellemzőbb érintett ágazat a szállítás, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, a kereskedelem, az építőipar és a mezőgazdaság.

A felmérésbe bevont cégek viszonylag kisebb része, a megkérdezettek 28%-a (jellemzően a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás, kereskedelem, valamint a szállítási ágazatban) nyilatkozta úgy, hogy területükre nagyon jellemző a **piac túlszabályozottsága**, és az állam túl erős szerepe.

A beszerzési forrásokhoz, valamint az értékesítési lehetőségekhez történő nehézkes hozzáférés már csak a megkérdezettjeink 23-23%-ára jellemző erőteljesen, és 38-38%-ánál fordul elő időnként.

LEGJELEMLŐBB PIACI NEHÉZSÉGEK

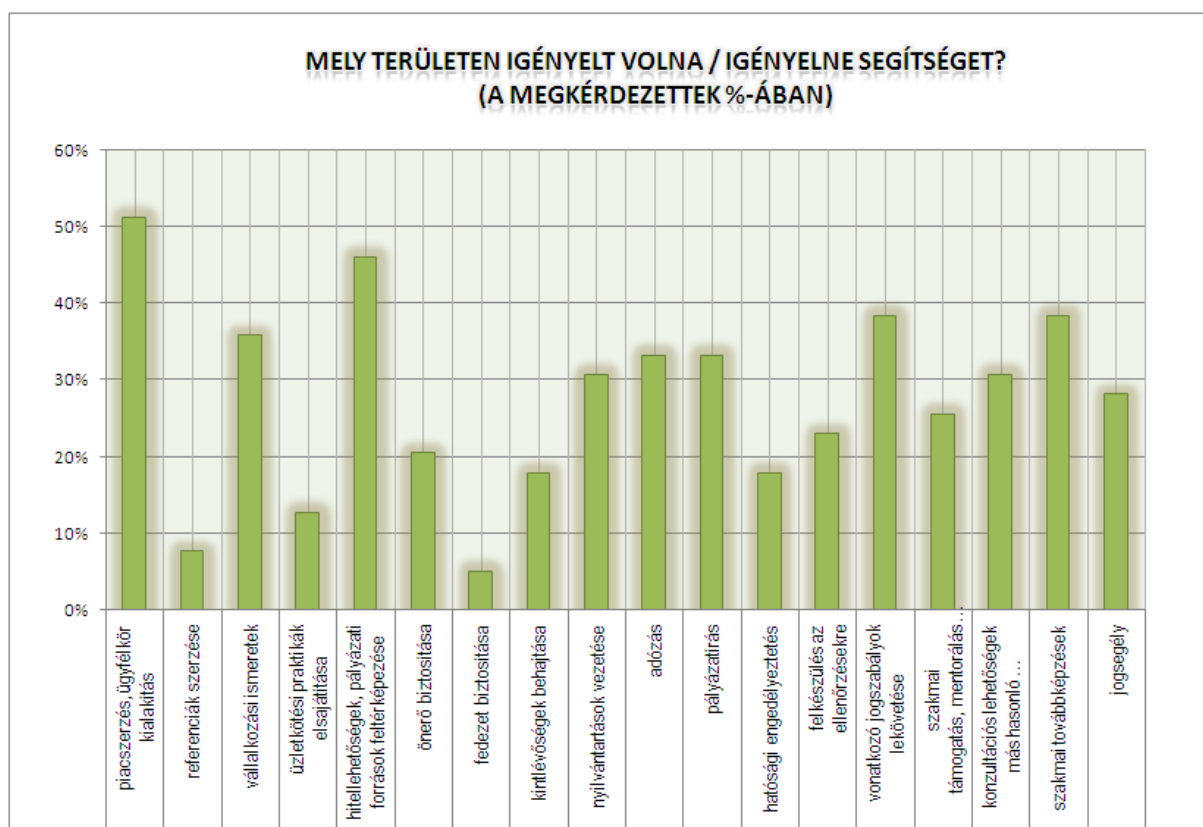
Megnevezés	nagyon jellemző	néha előfordul	nem fordul elő	Össz.
A nagyvállalatok, a multinacionális cégek uralják a piacot.	16	11	12	39
Nehéz hozzáférni a beszerzési forrásokhoz.	9	15	15	39
Nehéz hozzáférni az értékesítési lehetőségekhez	10	21	8	39
Túlszabályozott a piac, bizonyos ágazatokban túl erős az állam szerepe	11	16	12	39
A vállalatok nem tartják be a verseny szabályait, vállalati összefonódások, belső megállapodások vannak.	20	10	9	39
A politika befolyásolja a gazdasági életet	20	11	8	39
Egyéb probléma	7		32	39

További problémaként jelentkezik esetenként vállalkozóinknál a fizetőképes kereslet hiánya, a túltelített piac, de szabálytalanul működő konkurencia, és pénz visszaosztás is előfordult már.

VIII. AMIBEN A SEGÍTSÉGÜNKET VÁRJÁK

Megkérdeztük partnereinket arról is, hogy melyik az a terület, ahol leginkább segítséget igényeltek volna, vagy esetleg igényelnének most is, illetve arra is rákérdeztünk, hogy ezt a segítséget konkrétan kitől, mely szervezettől várnák. Négy fő terület köré csoportosítottuk kérdéseinket, így külön rákérdeztünk a gazdasági területre, a finanszírozás, az adminisztráció kérdésére, de érintettük a szakmai területet is.

Megkérdezett vállalkozásaink legfőként a **gazdasági területen** igényeltek volna segítséget, ezen belül is leginkább (a válaszolóink 51%-a) a **piacszerzés, és az ügyfélkör kialakításában**. Elsősorban az érdekképviselőtől, valamint szakmai szervezetektől várták volna a segítő közreműködést, de van aki az állam, a hatóságok illetve a pénzintézetek pozitívabb hozzáállását igényelte volna. Az oktatási intézmények és a média segítő szerepe is felmerült a piacszerzés, ügyfélkör kialakításában.

Nagy igény mutatkozik továbbá a **vállalkozási ismeretek** bővítésére is. A megkérdezettjeink 36%-a igényelt volna ebben segítséget, főként az érdekképviselőt, a gazdasági kamarák segítő közreműködésére számítva, de a képző intézmények, a hatóságok, és a munkaügyi központ szerepvállalását is megemlítették.

A **finanszírozás területén** első helyre a **hitellehetőségek, pályázati források feltérképezésében** igényelt segítség került. Megkérdezettjeink közel fele (46%-a) várt/várna segítséget e téren, főként a pénzintézetektől, de az állam, a hatóságok, a munkaügyi szervezet, az érdekképviselő, és a pályázatkészítő irodák segítő szerepvállalása is felmerült. Az önerő biztosításában, és a kintlévőségek behajtásában a megkérdezettjeink alig ötöde (21%-a, illetve 18%-a) igényelt volna segítséget. Az előbbiben főként a pénzintézetektől, az utóbbiban pedig a jogszabályi háttér megteremtőitől, majd azok végrehajtóitól várnák a segítséget.

Az **adminisztráció területén** leginkább a vonatkozó **jogszabályi háttér** lekövetésében igényelnének segítséget a megkérdezett vállalkozóink (38%-uk), de az adóztatás, és a pályázatírás terén is elkelt volna a segítség (33% - 33% nyilatkozott ekként). A nyilvántartások vezetésében a megkérdezettjeink 31%-a igényelt volna néminemű támogatást. A jogszabályi háttér nyomon-követésében leginkább az érdekvédelmi szervezetek közreműködését igényelnék, de a hatóságok segítsége is nagyban hozzájárulhatna a jogszabályok napi szintű lekövetéséhez, megismeréséhez, elsajátításához, ezáltal a jogkövető magatartás elősegítéséhez. Az adóztatás területén főként az adóhivatal segítségét várják, míg a pályázatírásban elsősorban az érdekvédelmi szervezetek valamint a hatóságokét.

Szakmai továbbképzésekben a megkérdezettjeink 38%-a igényelne segítséget, s 31%-uk szerint igen hasznos lenne, ha konzultálhatnának más hasonló vállalkozásokkal is, megosztva gondjaikat, problémáikat, illetve azoknak esetleges megoldási lehetőségeit is. A képzésekben elsősorban az érdekképviselői szervek, a képző intézmények, valamint az állam segítségét várják.

Szakmai jogsegélyben a válaszolóink 28%-a igényelne segítséget, főként az érdekvédelmi szervezetektől (érdekképviselőtől, kamaráktól), valamint a hatóságoktól, így rajtuk keresztül az államtól.

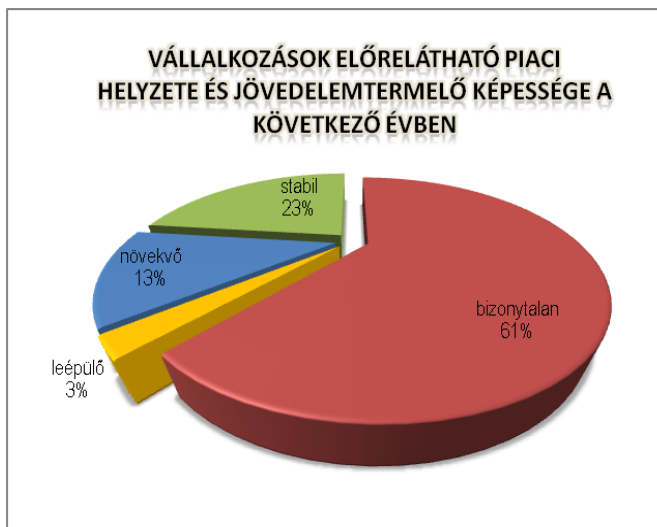
IX. JÖVŐKÉP – AVAGY A VÁRHATÓ KILÁTÁSOK A KÖVETKEZŐ ÉVBEN

Megkérdeztük partnereinket arról is, hogyan látják ezidőben a jövőjüket, mik a rövidtávú elképzeléseik, kilátásaik? Hogyan ítélik meg a jövőbeni piaci helyzetüket, jövedelemtermelő képességüket, mik a létszám-gazdálkodási elképzeléseik? Terveznek-e fejlesztéseket, bővítéseket a közeljövőben és kívánják-e tudásszintjüket, ismereteiket bővíteni?

IX.1. VÁRHATÓ PIACI HELYZET ÉS JÖVEDELEMTERMELŐ KÉPESSÉG

A felmérésünkben résztvevő egyéni vállalkozások jövőben várható piaci helyzete, és jövedelemtermelő képessége – a megkérdezettjeink saját meglátása szerint – **alapvetően**

bizonytalan. A megkérdezettjeink 61%-a nyilatkozott ekként, főként azok, akiknek a pillanatnyi helyzetük sem túl stabil, mert átmeneti likviditási gondjaik vannak, vagy jelentősek a kintlévőségeik, de jobb esetben is bevételeik éppen fedezik a napi működési költségeiket, tehát éppen csak vegetálnak. A bizonytalan jövőjű vállalkozásainkon belül is átlagot meghaladó arányt képvisel a mezőgazdaság, a feldolgozóipar, az építőipar, a kereskedelem, a szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás, az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység, valamint a humán-egészségügyi, szociális ellátás területe. Leginkább az önfoglalkoztatóink jövője bizonytalan, és működési időtartamuk tekintetében főként azoké, akik 7-9 hónapja tevékenykednek.

Stabilnak mutatkozik a megkérdezettjeink 23%-ának jövőbeni piaci helyzete, valamint jövedelemtermelő képessége, és csak viszonylag kis hányaduk (13%-uk) számol növekedéssel, valamint a piaci viszonyok javulásával. **Pozitív kilátásokkal** a szállítási ágazatból, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, a kereskedelem és az egyéb szolgáltatások területéről számolnak, de itt is – megkérdezetti körünkől – ágazatonként legfeljebb 1-2 esetben. E vállalkozások jellemzően önfenntartók, de egy részük már most szépen prosperál.

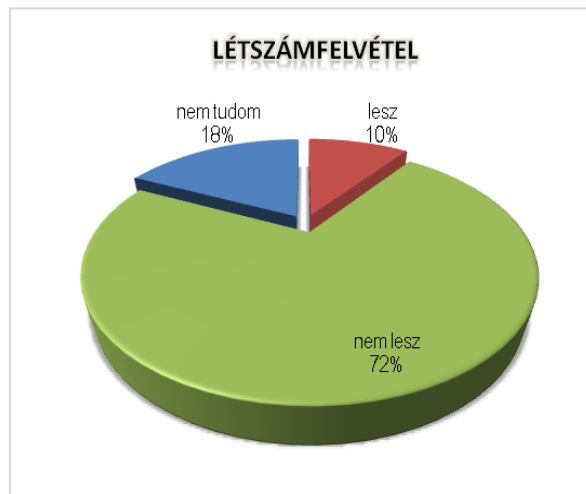
Egy oktatási szektorba tartozó vállalkozásunk viszont **leépüléssel** számol a közeljövőben, így azt az 1-2 fős foglalkoztatotti létszámot, amellyel jelenleg működik, nem valószínű, hogy meg tudja tartani, révén, hogy már most is éppen csak vegetál a vállalkozás.

IX.2. LÉTSZÁMGAZDÁLKODÁS

Megkérdeztük vállalkozóinkat a jövő évi létszám-gazdálkodási terveikről, így arról is, hogy pillanatnyi ismereteik, információik tükrében várható-e nálunk létszámcsökkenés, vagy létszámfelvétel az elkövetkezendő esztendőben. (Nyilván azon megkérdezettjeinknél, akik egyébként is önfoglalkoztatók, a létszámcsökkenés egyet jelentene a megszűnéssel, de ilyen válasszal ezen új vállalkozói körben szerencsére nem kellett számolnunk.)

LÉTSZÁMCSÖKKENÉS

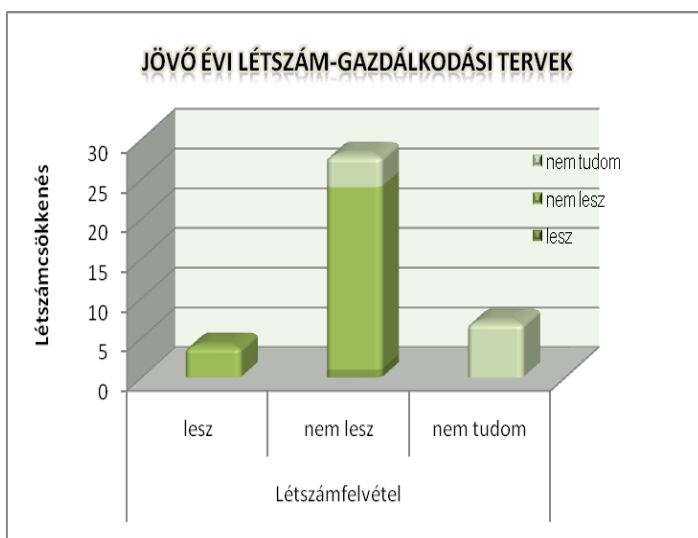
A felmérésbe bevont vállalkozások döntő többsége létszámgazdálkodása tekintetében stabilnak mondható. 69%-uk nem tervez létszámcsökkenést az elkövetkezendő egy év során, míg 28%-uk úgy nyilatkozott, hogy még nem látja e téren a jövőt, és nem tudja megítélni mi várható. A megkérdezett vállalkozóink egyharmada foglalkoztat ezidőben alkalmazottat. Közülük

mindössze egy jelezte, hogy vállalkozása e tekintetben leépülő, és az elkövetkezendő esztendőben minden bizonnyal csökkentenie kell foglalkoztatotti létszámát. Az érintett ágazat az oktatás.

LÉTSZÁMFELVÉTEL

Foglalkoztatotti létszámának bővítését a megkérdezettjeink egytizede helyezte kilátásba a jövő év során. Ez a gyakorlatban 4 vállalkozást takar. Közülük 3 már most is munkáltatói szerepet tölt be a mezőgazdaság, a szállítás, és az egyéb szolgáltatások területén, így már most több-kevesebb alkalmazottal működik, míg egy vállalkozás ezidáig „csupán” önfoglalkoztató volt. Jelenlegi gazdasági helyzetüket tekintve egy eladósodott, így ő az „előre felé menekülés” útját választotta, egy vállalkozás jelenleg önfenntartó, kettő viszont szépen prosperál, és e tendencia mutatkozik a jövője tekintetében is.

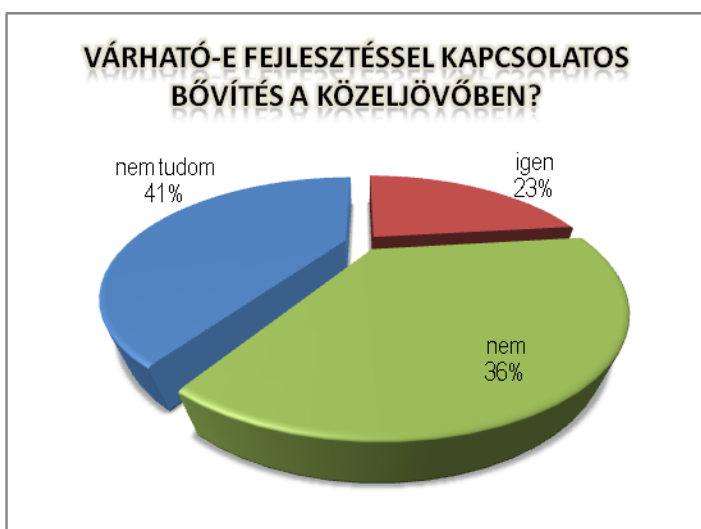

A megkérdezett vállalkozások 72%-ánál nem várható létszámbővítés az elkövetkezendő évben, és 18%-ot képeznek azok, akik még nem tudják mi várható e téren, így érdemben nem nyilatkoztak.

Összességében a felmérésbe bevont vállalkozások döntő többsége létszámgazdálkodása tekintetében stabilnak, illetve stagnálónak mondható.

IX.3. FEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS BŐVÍTÉS

Megkérdezett vállalkozásaink jellemzően (41%) még nem rendelkeznek a jövő évvel kapcsolatban konkrét fejlesztési, bővítési elképzelésekkel. Viszonylag nagy hányaduk – a válaszadóink 36%-a – nyilatkozta azt, hogy bővítés nem várható a vállalkozásában, s mindössze 23%-uk tervez fejlesztéseket. Ez utóbbi kör pillanatnyi gazdasági helyzetére jellemző, hogy harmaduk ezidőben önfenntartó, harmaduk viszont már most szépen prosperáló, így a bővítési elképzeléseik felfelé ívelő üzleti pályát vetítenek előre. Van azonban olyan megkérdezettünk is, aki ezidőben éppen csak vegetál, vagy éppen átmeneti likviditási gondokkal kell szembenéznie, de mindez nem gátolja meg fejlesztési, bővítési elképzeléseiben.

A bővíteni szándékozó vállalkozásaink fele már most foglalkoztat több, kevesebb alkalmazottat a mezőgazdaság, a szolgáltatást támogató tevékenység, a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, vagy pedig az egyéb szolgáltatás ágazatában, míg fejlesztési terveket dédelgető – ezidőben még – önfoglalkoztatóink az oktatás, a vendéglátás, a feldolgozóipar, a kereskedelem és a szakmai, műszaki tevékenység ágazataiban működnek, főként erős piaci verseny közepette.

IX.4. KÉPZÉSEK

Napjaink egyik meghatározó tényezője úgy a munkaerő-piacon, mint a vállalkozói életben az üzleti és szakmai ismeretek folyamatos szinten tartása, naprakészségének biztosítása, folyamatos bővítése, korszerűsítése. Megkérdeztük ezért vállalkozóinkat arról is, hogy a közeli jövőben tervezik-e szaktudásukat vagy alkalmazottaik szaktudását képzések útján fejleszteni. A válaszokból alapvetően az derült ki, hogy ezt a piaci elvárást a vállalkozóink is felismerték, és

51%-uk elkövetkezendő évi terveiben egyértelműen szerepel a szakmai ismeretek bővítése is. További 18%-uk pedig még nem tudja, hogy mi várható nála e téren, tehát vagy részt vesz valamiféle szakmai képzésen, vagy pedig nem.

Egyértelműen nemleges válasz a megkérdezettjeink 31%-ától érkezett, legnagyobb részt a kereskedelem, valamint a vendéglátás területéről, de a mezőgazdaság és az építőipari vállalkozásaink egy részénél sem feltétlenül kerül/kerülhet sor az

ismeretszint bővítésére. E vállalkozásainknak ezidőben a jelenlegi gazdasági helyzetük viszonylag kedvezőtlen, így többen közülük átmeneti likviditási gondokkal küzdenek, de van aki már jelentősen eladósodott, vagy éppen a kintlévőségei behajtása – az adósságspirál – okoz nehézséget a működésében, vagy éppen csak vegetál, így ezeken a területeken a képzések háttérbe szorulása mögött, gyakorta nem a szándék, hanem az anyagi korlátok állnak.

Érdekes jelenség megkérdezettjeink körében, hogy a **képzési tervek és a foglalkoztatotti létszám-kategóriák között egyenes arányosság** figyelhető meg. Minél több alkalmazottal dolgozik a vállalkozás, annál nagyobb hangsúlyt kap a képzés. A nagyobb vállalkozásoknál így nagyobb arányban, míg az önfoglalkoztatóknál a legkisebb arányban számolnak megkérdezettjeink képzési tervekkel.

X. HA EGYSZER ÚJRAKEZDENÉM ...

Egy népi bölcsesség, ami mindenképpen megszívlelendő: a bölcs ember más kárán tanul. Így aztán megkérdeztük felmérésbe bevont vállalkozóinkat arról is, hogy ha újra kezdenék, mi az, amit biztos, hogy ugyanígy csinálnának, és mi az, amit biztos, hogy másként?

... BIZTOS, HOGY UGYANÍGY CSINÁLNÁM

A legtöbben egyáltalán nem bánták meg, hogy vállalkozásba kezdtek, és azt mondták, hogy ha újra kezdenék, biztos hogy ismét a vállalkozói utat választanák. A megszerzett szakértelmükre alapozva, megfelelői vállalkozói ismeretekkel felvértezve ismét beleugranának a mély vízbe, és kitartóan dolgoznának. Elsősorban az oktatás, a szakmai tudományos, műszaki tevékenység, a

feldolgozóipar, és az építőipar ágazataiban tevékenykedők erősítették meg legnagyobb arányban akkori vállalkozási döntésüket, de a mezőgazdaságban és a vendéglátási ágazatban is a legtöbben elégedettek a választott tevékenységi körükkel.

A megkérdezettjeink egytizede kihangsúlyozta, hogy jó döntés volt kiaknázni a kínálgzó támogatási lehetőségeket, mert ez nagy segítség volt a kezdeti időszakban, így ha újra kezdenék, akkor bizony ismét igénybe vennék az ilyen irányú – pályázati, támogatási – forrásokat. Van aki számára a vállalkozóvá válás tréning, és van aki számára a reklám lehetőségek kihasználása bizonyult kifejezetten jó döntésnek, míg van aki ha ismét vállalkozó lenne, biztos, hogy ugyanezekkel az emberekkel dolgozna, így a megfelelő kollektíva is nagyban hozzájárulhat egy vállalkozás sikeréhez ahogy az is, ha megfelelően választják meg a tevékenység helyét, magát az üzlethelységet, és optimálisan döntenek arról, hogy a bérlése, vagy a megvásárlása bizonyul-e gazdaságosabbnak.

Akadtt azonban két olyan választ adóknk is, aki azt mondta, hogy ha újra kezdené, ő bizony semmit sem csinálna ugyanígy. Egyikük úgy véli sokkal jobban járt volna, ha már jóval korábban vállalkozásba kezdett volna, míg a másikuk számára nem bizonyult éppen optimálisnak a vállalkozói lét, úgyhogy megbánta ilyen irányú döntését. Mindketten ezidőben pénzügyi gondokkal küzdenek, s jövőbeni piaci helyzetük is bizonytalan.

... EZT BIZONY MÁSKÉNT CSINÁLNÁM

A megkérdezettjeink 8%-a azt nyilatkozta, hogy újra kezdené, akkor semmit, de semmit nem csinálna másként. Persze ők vannak kisebb arányban. Legtöbben tanultak múlt béli dolgaikból, esetleg kisebb nagyobb melléfogásaikból, és ezekből okulva hasznos jó tanácsokkal is szolgáltak, méghez:

- Igen fontos a megfelelő tevékenységi kör, és ezen belül is a **profil** helyes megválasztása.
- Nem árt okosan végig gondolni, hogy melyik az a **vállalkozási forma**, amely az adott tevékenységhez, üzleti környezethez, és a vállalkozni szándékozó körülményeihez leginkább illeszkedik.
- Gondosan kell megválasztani a **működési helyet**.
- Praktikus a vállalkozást, a működési körülményeket, az adózást, az adminisztrációt és úgy általában a tevékenységet befolyásoló, meghatározó **jogszabályi háttér** alaposan kiismerni, gondosan áttekinteni, mielőtt bárki a vállalkozási döntését meghozza.

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

- Aktív piacszerzési tevékenységet kell folytatni, referenciákat szerezni, kiépíteni az ügyfélkört. Fontos a reklám, a marketing, a promóció, de mindenekelőtt a piac igényeinek alapos feltérképezése, a **piakutatás**.
- A vállalkozói világ bizony **nem a naiv emberek élettére**. Nem szabad minden szépnek hangzó ígéretnek bedőlni. Tájékozódni, informálódni kell minden meghatározó döntés előtt.
- Nem árt az anyagi forrásokkal jól gazdálkodni, takarékoskodni, tartalékolni. Mielőtt valaki pályázati pénzeket hívna le, nagyon alaposan át kell tanulmányozni a támogatás feltételeit, és – a vállalkozás várható jövőbeni körülményeit szem előtt tartva – mérlegelni kell, hogy a benne foglaltak reálisan tarthatók-e? (Bürokrácia, különféle jelentési kötelezettségek, vállalkozás fenntartásának követelménye vállalható-e?)

Amit pedig nyilván mindnyájan tudunk: nem lesz mindenkiből sikeres vállalkozó, és ezt a megkérdezettjeink egy része (8%-a) is megerősítette, így a vállalkozási döntést egy igen alapos (szakmai, emberi, szociális, és anyagi tényezőket figyelembe vevő) mérlegelés kell, hogy megelőzze.

XI. KULCSTÉNYEZŐK EGY VÁLLALKOZÁS MŰKÖDTETÉSÉHEZ, FENNTARTÁSÁHOZ

Számtalan titka lehet egy sikeres vállalkozás működésének. Természeteszerű, hogy mindenkit, minden vállalkozni szándékozót elsősorban ez érdekel. Partnereink ugyan még csak alig egy éve tevékenykednek, de elindultak a kiszemelt ösvényen, és igen sok hasznos jó tanáccsal szolgálhatnak már e téren. Megkérdeztük hát őket arról, szerintük melyek azok a kulcstényezők, amelyek hozzájárulnak egy vállalkozás sikeres működtetéséhez, és fenntartásához. Ami kiderült:

Elengedhetetlen

- a bátorító környezet, egy biztató, támogató családi háttér.
- Személyes elkötelezettség, kitartás, sok munka, stabil szakmai tudás, a szakma szeretete, és a megbízhatóság
- Naprakész ismeretek szakmai és gazdasági területen
- Megfelelő (elégletes) induló tőke, anyagi háttér
- A piaci lehetőségekre épülő tevékenységi kör megválasztása, révén hogy csak megfelelő fizetőképes kereslet mellett biztosítható a folyamatos tevékenység, munkaellátottság.
- Fontos az erős marketing tevékenység

- A megfelelő üzleti partnerek megválasztása, úgy a megbízható beszállítók, mint a korrekt vevők tekintetében egyaránt. A kapcsolati tőke szerepe is meghatározó.
- Külső körülmények, melyek alapvetően hatást gyakorolnak egy vállalkozás életére:
 - a megfelelő hitellehetőségek, támogatási források
 - stabil, biztonságos gazdasági környezet
 - kiszámítható politika

És persze nem árt egy jó nagy adag szerencse⁴ is.

⁴ A szerző megjegyzése

ÖSSZEFOGLALÁS

Felismerve, hogy a magyarországi viszonylatban is hátrányos helyzetűnek minősülő Dél-alföldi régió egyik kitörési pontja lehet a vállalkozások élénkítése, az új vállalkozások létrejöttének segítése, a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjának jogelődje, a Dél-alföldi Regionális Munkaügyi Központ 2010. februárjában az Európai Unió Egész életen át tartó tanulás program Leonardo da Vinci Innovációtranszfer alprogramjának pályázati felhívására pályázatot nyújtott be „START-UP-MODEL” Új vállalkozások létrehozásának ösztönzését és segítségét célzó rendszer kidolgozása belga, portugál és francia modellek alapján címmel. A projekt – 9 partnerrel karöltve – céljául tűzte ki 2 év leforgása alatt olyan vállalkozáskeltető rendszer meghonosítását, mely kockázatmentes vállalkozáskipróbálási lehetőséget biztosít az álláskereső számára. A projekt a kísérleti modell kialakítását megelőzően kérdőíves megkeresés útján felmérést készített a legfeljebb egy éve működő kisvállalkozások (egyéni vállalkozások) körében abból a célból, hogy általuk, tapasztalataikon keresztül tárja fel a vállalkozások indításával, működtetésével, fenntartásával kapcsolatos problémáikat, finanszírozásukkal kapcsolatos nehézségeiket, s e szerzett tapasztalatok támpontul szolgáljanak a tervezett modell hazai igényeket figyelembe vevő adaptálásához.

A felmérés – a pályázatban minimálisan beállított 20 vállalkozás helyett 39 megkérdezett válaszaira épül.

A felmérésben résztvevő vállalkozóink legnagyobb arányban (válaszolók egyötöde) a kereskedelem területén tevékenykednek. Ezen belül a paletta viszonylag széles, használt cikk bolt, élelmiszer jellegű vegyesbolt, zöldség-gyümölcs üzlet ugyanúgy megtalálható, mint pl. a hírlap, a ruházati bolt, vagy éppen az alkatrészüzlet. A második legjellemzőbb **tevékenységi kör** megkérdezettjeink sorában a szakmai, tudományos, műszaki tevékenység, melyben a válaszadóink 18%-a tevékenykedik. Itt a legjellemzőbb terület a PR, kommunikáció, de könyvelő és fényképész is van e körben, s általános üzletviteli tanácsadás valamint divat, és formatervezés, grafika, kirakatrendezés is szerepel a tevékenységi körök között.

Oktatási ágazatba a megkérdezettjeink 13%-a tartozik. Az egyéb szolgáltatások ágazata, valamint az építőipar 10-10%-ot képvisel.

Felmérésünkbe legnagyobb arányban azok a vállalkozások kerültek bele, akik az elmúlt évben kezdték működésüket, és ezen belül is háromnegyedévnnyi, vagy ennél hosszabb **vállalkozási tapasztalat** áll a hátuk mögött.

Vállalkozásain legnagyobb része (2/3-a) **önfoglalkoztató**, így alkalmazott nélkül, a saját munkaerejére, és szaktudására alapozva végzi tevékenységét. 26%-ot képviselnek azok, akiknek ugyan már van alkalmazottjuk, de legfeljebb csak egy, vagy két fő, 8%-ot pedig azok, akik 3-5 fős foglalkoztatotti létszámmal dolgoznak.

Jelenlegi gazdasági helyzetüket tekintve 8%-uk vállalkozása szépen prosperál. A legtöbben, méghozzá a megkérdezettek egyharmada pedig **önfenntartó**. Éppen vegetáló a megkérdezett cégeink 28%-a, s szintén 28%-ot képeznek azok, akik úgy nyilatkozták, hogy átmeneti likviditási gondjaik vannak.

Induláskor általánosságban véve a legnagyobb gondot a piacszerzés, a fizetőképes ügyfélkör kialakítása okozta, de a kezdőtőke, valamint az induló eszközállomány megszerzése is többek számára jelentett nehézséget, míg másokat a bürokrácia, így a különféle hatósági bejelentkezések, engedélyek megszerzése hátráltatta leginkább.

A megkérdezett vállalkozóink számára a **legnagyobb gondot ezidőben** a napi működési költségek megteremtése jelenti. A második legsarkalatosabb probléma a vásárlóerő visszaesése, és az erős konkurencia, míg harmadikként a támogatási források, pályázati pénzek nehézkes elérhetősége került említésre.

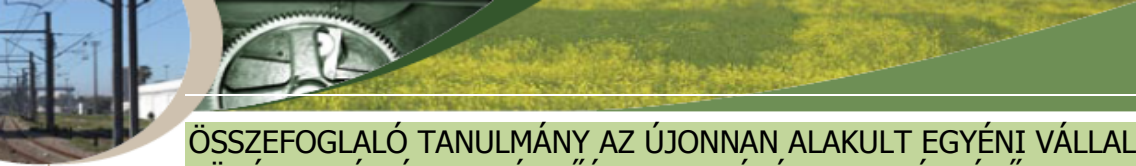
Igen erős piaci verseny, és konkurenciaviszonyok jellemzik megkérdezett vállalkozásaink működési piacának döntő többségét.

Legjellemzőbb **piaci nehézségeikként** említették azt, hogy a politika igen erőteljesen befolyásolja a gazdasági életet, ezáltal vállalkozásaink létét, termelését, piacát. Problémát jelent továbbá az is, hogy a vállalatok nem minden esetben tartják be a verseny szabályait, s gyakorta a nagyvállalatok, és a multinacionális cégek uralják a piacot.

Megkérdezett vállalkozásaink legfőként a gazdasági területen **igényeltek volna segítséget**, ezen belül is leginkább (a válaszolóink 51%-a) a piacszerzés, és az ügyfélkör kialakításában. Elsősorban az érdekképviselőttől, valamint szakmai szervezetektől várták volna a segítő közreműködést, de van aki az állam, a hatóságok illetve a pénzintézetek pozitívabb hozzáállását igényelte volna. Az oktatási intézmények és a média segítő szerepe is felmerült a piacszerzés, ügyfélkör kialakításában.

Nagy igény mutatkozik továbbá a **vállalkozási ismeretek** bővítésére is. A megkérdezettjeink 36%-a igényelt volna ebben segítséget, főként az érdekvédelmi szervezetek, gazdasági kamarák segítő közreműködésére számítva, de a képző intézmények, a hatóságok, és a munkaügyi központ szerepvállalását is megemlítették.

A finanszírozás területén első helyre a hitellehetőségek, pályázati források feltérképezésében igényelt segítség került. Megkérdezettjeink közel fele (46%-a) várt/várna segítséget e téren,

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

főként a pénzintézetektől, de az állam, a hatóságok, a munkaügyi szervezet, az érdekképviselő, és a pályázatkészítő irodák segítő szerepvállalása is felmerült.

Az adminisztráció területén leginkább a vonatkozó jogszabályi háttér lekövetésében igényelnének segítő kezet a megkérdezett vállalkozóink (38%-uk), de az adóztatás, és a pályázatírás terén is elkélt volna a segítség (33% - 33% nyilatkozott ekként).

Szakmai továbbképzésekben a megkérdezettjeink 38%-a számítana elsősorban az érdekképviselői szervek, a képző intézmények, valamint az állam támogatására.

Vállalkozóink **várható piaci helyzetét, és jövedelemtermelő** képességét – saját meglátásuk szerint – főként a bizonytalanság jellemzi. Mindössze 23%-uk prognosztizálja stabilnak jövő évi üzleti kilátásait, s 13%-uk számol növekedéssel.

A felmérésbe bevont vállalkozások döntő többsége **létszámgazdálkodása** tekintetében stabilnak, illetve stagnálónak mondható, mindössze egy jelezte közülük, hogy eddigi foglalkoztatotti létszáma várhatóan csökkenni fog az elkövetkezendő évben, viszont ennél lényegesen többen számolnak bővítéssel (együtizedük).

Fejlesztéssel kapcsolatos bővítést mindössze 23%-uk tervez.

Napjaink egyik meghatározó tényezője úgy a munkaerő-piacon, mint a vállalkozói életben az üzleti és **szakmai ismeretek** folyamatos szinten tartása, naprakészségének biztosítása, folyamatos bővítése, korszerűsítése. A válaszokból alapvetően az derült ki, hogy ezt a piaci elvárást a vállalkozóink is felismerték, és 51%-uk elkövetkezendő évi terveiben egyértelműen szerepel a szakmai ismeretek bővítése is. További 18%-uk pedig még nem tudja, hogy mi várható nála e téren.

A bölcs ember más kárán tanul. Így megkérdeztük felmérésbevonat vállalkozóinkat arról is, hogy ha újra kezdenék, mi az, amit biztos, hogy **ugyanígy csinálnának**, és mi az, amit biztos, hogy másként.

A legtöbben egyáltalán nem bánták meg, hogy vállalkozásba kezdtek, és azt mondták, hogy ha újra kezdenék, biztos, hogy ismét a vállalkozói utat választanák. A megszerzett szakértelmükre alapozva, megfelelő vállalkozói ismeretekkel felvértezve ismét beleugranának a mély vízbe, és kitartóan dolgoznának. Legtöbben elégedettek a választott tevékenységi körükkel is. A megkérdezettjeink együtizede kihangsúlyozta, hogy jó döntés volt kiaknázni a kínáló támogatói lehetőségeket, mert ez nagy segítség volt a kezdeti időszakban. Van aki számára a vállalkozóvá válás tréning, és van aki számára a reklám lehetőségek kihasználása bizonyult kifejezetten jó döntésnek, míg van aki ha ismét vállalkozó lenne, biztos, hogy ugyanezekkel az emberekkel dolgozna, így a megfelelő kollektíva is nagyban hozzájárulhat egy vállalkozás sikeréhez, ahogy az is, ha megfelelően választják meg a tevékenység helyét, magát az

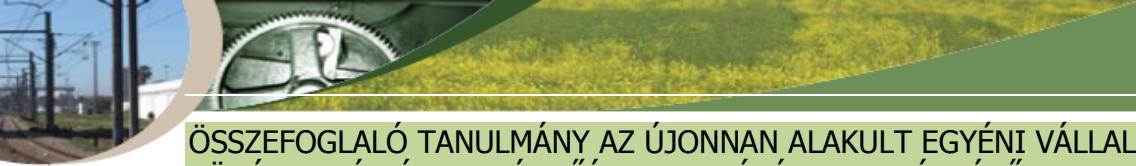
üzlethelységet, és optimálisan döntenek arról, hogy a bérlése, vagy a megvásárlása bizonyul-e gazdaságosabbnak.

A megkérdezettjeink többsége – igaz még csak igen rövid vállalkozói életút áll mögöttük, mégis – szembe kellett hogy nézzen **kisebb-nagyobb buktatókkal és ezekből okulva hasznos jó tanácsokkal is szolgáltak**. Ezek közül a legfontosabban:

- Igen fontos a megfelelő tevékenységi kör megválasztása.
- Nem árt okosan végig gondolni, hogy melyik az a **vállalkozási forma**, amely az adott tevékenységhez, üzleti környezethez, és a vállalkozni szándékozó körülményeihez leginkább illeszkedik.
- Gondosan kell megválasztani a **működési helyet**.
- Ismerni kell a tevékenységet és a működést meghatározó **jogszabályi hátteret**.
- Aktív piacszerzési tevékenységet kell folytatni, referenciákat szerezni, kiépíteni az ügyfélkört. Fontos a reklám, a marketing, a **piakutatás**.
- A vállalkozói világ **nem a naiv emberek élettere**. Nem szabad minden szépnek hangzó ígéretnek bedőlni. Tudni kell szelektálni.
- Az anyagi forrásokkal jól kell **gazdálkodni**, takarékoskodni, tartalékolni.

Amit pedig nyilván mindnyájan tudunk: nem lesz mindenből sikeres vállalkozó, így a vállalkozási döntést egy igen alapos (szakmai, emberi, szociális, és anyagi tényezőket figyelembe vevő) mérlegelés kell, hogy megelőzze.

Az, hogy valaki sikerre tudja-e vinni a vállalkozását, bármilyen alapos felkészülés mellett is csak egyféleképpen derülhet ki: **ha kipróbálja**. A legideálisabb esetben minden nemű kockázat nélkül. Erre azonban az eddigi – általunk ismert – hazai gyakorlatok nem biztosítottak lehetőséget, miközben minderre igen nagy igény lenne, így egy ilyen kivételes esélyeket megteremtő mintaprojekt hatalmas úrtölt ki úgy a gazdasági életben, mint emberi, és szociális területen egyaránt.

MELLÉKLETEK

Tisztelt Vállalkozó!

A Tempus Közalapítvánnyal karöltve egy olyan eljárás kidolgozásán munkálkodunk, ami nemzetközi tapasztalatokra, és az Ön véleményére is építve dolgozza ki hazánkban a vállalkozások indítását segítő – eddig még itthon nem alkalmazott – módszerét. Ebben a számunkra – és reményeink szerint az Ön számára is – igen fontos munkában számítunk segítségére az alábbi kérdéssor kitöltésében, melyet ezúton is nagyon köszönünk!

Fő tevékenység

TEÁOR ('08) kódja (statistikai számjel 9-12 számjegye)

..... megnevezése

Működés kezdete

év hó

Létszám-kategóriája (*Az Öntre jellemzőt kérem jelölje x-szel!*) (*Az egyszerűsített foglalkoztatást is figyelembe véve*)

- ☐ önfoglalkoztató
- ☐ 1-2 fős alkalmazotti létszám
- ☐ 3-5 fős
- ☐ 5 fő fölött, és pedigfő

Jelenlegi gazdasági helyzete (*több választ is jelölhet*)

- ☐ prosperáló
- ☐ önfenntartó
- ☐ éppen vegetáló
- ☐ átmeneti likviditási gondokkal küzdő
- ☐ jelentős kintlévőségek, adósságspirál
- ☐ eladósodott
- ☐ működésképtelen

Mi okozta a legnagyobb gondot az induláskor? (*max. 2 választ jelöljön x-szel*)

- ☐ bürokrácia (hatósági bejelentkezések, engedélyek megszerzése)
- ☐ kezdőtőke, induló eszközállomány megszerzése
- ☐ piacszerzés, fizetőképes ügyfélkör kialakítása
- ☐ a kezdő időszak megélhetési kiadások forrásának előteremtése
- ☐ egyéb, és pedig

Mi okozza jelenleg a legfőbb problémát a vállalkozásában? (*max. 2 választ jelöljön x-szel*)

- ☐ a napi működési költségek megteremtése
- ☐ vásárlóerő visszaesése, konkurencia
- ☐ megbízhatatlan üzleti partnerek (beszállítók, stb)
- ☐ körbetartozás
- ☐ bürokrácia, hatósági elvárások
- ☐ pályázati / támogatási források nehézkes elérhetősége
- ☐ egyéb, és pedig

Az Ön vállalkozásának piacán milyen a verseny? (*a megfelelő választ kérem, jelölje X-el*)

- ☐ erős verseny működik
- ☐ nem túl erős a verseny, vagy
- ☐ egyáltalán nincs verseny a piacon

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Kérem, mondja meg mindegyikről, hogy Ön szerint mennyire jellemző problémák ezek az Ön vállalkozásában? (a megfelelő választ karikázza be)

megnevezés	nagyon jellemző	néha előfordul	nem fordul elő
a. A nagyvállalatok, a multinacionális cégek uralják a piacot.	1	2	3
b. Nehéz hozzáférni a beszerzési forrásokhoz.	1	2	3
c. Nehéz hozzáférni az értékesítési lehetőségekhez.	1	2	3
d. Túlszabályozott a piac, bizonyos ágazatokban túl erős az állam szerepe.	1	2	3
e. A vállalatok nem tartják be a verseny szabályait, vállalati összefonódások, belső megállapodások vannak.	1	2	3
f. A politika befolyásolja a gazdasági életet.	1	2	3
g. Egyéb probléma, éspedig:	1	2	3

Mely területen igényelt volna / igényelne segítséget? (Jelölje x-szel! Több lehetőséget is megjelölhet. Kérjük válasza mellé szövegesen jelezze azt is, hogy ezt a segítséget kitől igényelné?)

és ezt a segítséget kitől várná?
(pl. hatóságok, érdekvédelmi szervezetek, pénzintézetek, stb.)

Gazdasági terület

- ☐ piacszerzés, ügyfélkör kialakítás
- ☐ referenciák szerzése
- ☐ vállalkozási ismeretek
- ☐ üzletkötési praktikák elsajátítása

Finanszírozás

- ☐ hitellehetőségek, pályázati források feltérképezése
- ☐ önerő biztosítása
- ☐ fedezet biztosítása
- ☐ kintlévőségek behajtása

Adminisztráció

- ☐ nyilvántartások vezetése, könyvelés
- ☐ adózás
- ☐ pályázattírás
- ☐ hatósági engedélyeztetés
- ☐ felkészülés az ellenőrzésekre
- ☐ vonatkozó jogszabályok lekövetése

Szakmai terület

- ☐ szakmai támogatás, mentorálás a kezdeti időszakban
- ☐ konzultációs lehetőségek más hasonló vállalkozásokkal
- ☐ szakmai továbbképzések
- ☐ jogsegély

Egyéb szolgáltatás igénybevételének lehetősége, éspedig

.....

Vállalkozásának előrelátható piaci helyzete és jövedelemtermelő képessége a következő évben megítélése szerint? *(a megfelelő választ kérem, jelölje X-el)*

- ☐ növekvő
- ☐ stabil
- ☐ bizonytalan
- ☐ leépülő

Várható-e a következő évben vállalkozásában létszámcsökkenés, vagy foglalkoztatás bővítés? *(a megfelelő választ kérem, jelölje X-el)*

Létszámcsökkenés

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ nem tudom

Létszámfelmétele

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ nem tudom

Várható-e a közeli jövőben a vállalkozásában fejlesztéssel kapcsolatos bővítés?

(a megfelelő választ kérem, jelölje X-el)

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ nem tudom

A közeli jövőben tervezi-e szaktudását vagy alkalmazottai szaktudását képzések útján fejleszteni? *(a megfelelő választ kérem, jelölje X-el)*

- ☐ igen
- ☐ nem
- ☐ nem tudom

Ha újrakezdené, mi az, amit biztos, hogy ismét ugyanígy csinálna?

.....

Ha újrakezdené, mit csinálna másként?

.....

Melyek azok a kulcstényezők, amelyek hozzájárulnak a vállalkozás működtetéséhez, és fenntartásához?

.....

SEGÍTŐ KÖZREMŰKÖDÉSÉT A MAGUNK, ÉS VALAMENNYI LEENDŐ VÁLLALKOZÓ NEVÉBEN
NAGYON KÖSZÖNÜNK!

TÁBLÁZATOK

A MINTA ÖSSZETÉTELE

Felnevőhelyenként – létszám-kategóriánként

Megnevezés	Létszám-kategória			
	önfoglalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	összesen db
		alkalmazotti létszám		
BMKIK	3	1		4
BMVA	9	5	1	15
IPOSZ	1	1	1	3
KISOSZ	3	1	1	5
BMKH MK	10	2		12
összesen	26	10	3	39

Megnevezés	Létszám-kategória			
	önfoglalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	összesen
		alkalmazotti létszám		
BMKIK	75%	25%	0%	100%
BMVA	60%	33%	7%	100%
IPOSZ	33%	33%	33%	100%
KISOSZ	60%	20%	20%	100%
BMKH MK	83%	17%	0%	100%
összesen	67%	26%	8%	100%

Nemzetgazdasági áganként – Felnevőhelyenként

Megnevezés	felnevőhely					
	BMKH MK	BMKIK	BMVA	IPOSZ	KISOSZ	össz db
Mezőgazdaság	2				1	3
Feldolgozó ipar			1			1
Építőipar	1			2	1	4
Kereskedelem, gépjárműjavítás	2		5		1	8
Szállítás	1					1
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2		1			3
Szakmai, tudományos, műszaki tev.	3		3		1	7
Adminisztratív és szolg. tám. tev.			2			2
Oktatás		4			1	5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1					1
Egyéb szolgáltatás			3	1		4
összesen	12	4	15	3	5	39

Nemzetgazdasági áganként – Létszám-kategóriánként

Megnevezés	Létszám-kategória			
	önfoglalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	összesen db
		alkalmazotti létszám		
Mezőgazdaság	2	1		3
Feldolgozó ipar	1			1
Építőipar	2	1	1	4
Kereskedelem, gépjárműjavítás	6	2		8
Szállítás		1		1
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	2	1		3
Szakmai, tudományos, műszaki tev.	6	1		7
Adminisztratív és szolg. tám. tev.		1	1	2
Oktatás	4	1		5
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	1			1
Egyéb szolgáltatás	2	1	1	4
összesen	26	10	3	39

Megnevezés	Létszám-kategória			
	önfoglalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	összesen %
		alkalmazotti létszám		
Mezőgazdaság	67%	33%	0%	100%
Feldolgozó ipar	100%	0%	0%	100%
Építőipar	50%	25%	25%	100%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	75%	25%	0%	100%
Szállítás	0%	100%	0%	100%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	67%	33%	0%	100%
Szakmai, tudományos, műszaki tev.	86%	14%	0%	100%
Adminisztratív és szolg. tám. tev.	0%	50%	50%	100%
Oktatás	80%	20%	0%	100%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	100%	0%	0%	100%
Egyéb szolgáltatás	50%	25%	25%	100%
összesen	67%	26%	8%	100%

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK
KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Tevékenységek ágazati besorolása szerint – létszám-kategóriánként

Megnevezés		Létszám-kategória				Meg- oszlás
TEÁOR		Önfog- lalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	össz db	
kód	Név		alkalmazotti létszám			
0111	Gabonaféle, kivéve rizs, hüvelyes növény, olajos mag termesztése		1		1	3%
0150	őstermelő	2			2	5%
3299	Egyéb mns feldolgozási tevékenység	1			1	3%
4120	Lakó és nem lakó épület építése			1	1	3%
4332	Épületasztalos-szerkezetszerelés	1	1		2	5%
4334	Szobafestő, mázoló	1			1	3%
4520	Gépjármű javítás, karbantartás; gépjármű alkatrész kiskereskedelem	1			1	3%
4711	Élelmiszer jellegű vegyesbolt	1	1		2	5%
4721	zöldség-gyümölcs kiskereskedelem	1			1	3%
4762	Hírlap kiskereskedelem	1			1	3%
4771	egyéb ruházati kiskereskedelem	1			1	3%
4779	Kereskedelem, használtcikk bolti kiskereskedelem	1	1		2	5%
4941	közúti áruszállítás, fuvarozás		1		1	3%
5590	Szálláshely szolgáltatás	1			1	3%
5610	gyorsétkeztetés, vendéglátás (Éttermi, mozgó vendéglátás)	1	1		2	5%
6920	könyvelés	1			1	3%
7021	PR, kommunikáció	3			3	8%
7022	Üzletviteli tanácsadás	1			1	3%
7410	Divat, és formatervezés, grafika, kirakatrendezés		1		1	3%
7420	Fényképészet	1			1	3%
7739	Kereskedelem, egyéb tárgyi eszköz kölcsönzése		1		1	3%
8230	Konferencia, kereskedelmi bemutató szervezése			1	1	3%
8531	oktatás (általános, középfokú oktatás)	1			1	3%
8532	szakmai középfokú oktató		1		1	3%
8541	szakmai továbbképzési célú felnőttképzés (felsőszintű, nem felsőfokú oktatás)	2			2	5%
8559	Egyéb tanfolyami oktatás	1			1	3%
8690	fizikai közérzetjavító szolgáltatás	1			1	3%
9601	Textil, szőrme tisztítás, mosás	1		1	2	5%
9602	Fodrászat, szépségápolás	1	1		2	5%
összesen		26	10	3	39	100%

Működési időtartam szerint – létszám-kategóriánként

Megnevezés	Létszám-kategória				megoszlás %
	önfoglalkoztató	1-2 fős	3-5 fős	összesen db	
		alkalmazotti létszám			
0 hó	1	1	1	3	8%
1-3 hó	2	1		3	8%
4-6 hó	2	1	1	4	10%
7-9 hó	7	2		9	23%
10-12 hó	7	3		10	26%
12 hó -	7	2	1	10	26%
összesen	26	10	3	39	100%

Mi okozta a legnagyobb gondot az induláskor⁵ ?

Megnevezés	kezdő időszaki megélhetési kiadások előteremtése	bürokrácia	kezdőtőke, induló eszköz- állomány megszerzése	piacszerzés, fizetőképés ügyfélkör kialakítása
Az adott nemzetgazdasági ágban megkérdezett cégek %-ában				
Mezőgazdaság	0%	67%	33%	67%
Feldolgozó ipar	0%	100%	0%	0%
Építőipar	25%	25%	50%	75%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	13%	38%	50%	50%
Szállítás	100%	0%	100%	0%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0%	100%	33%	0%
Szakmai, tudományos, műszaki tev.	29%	0%	57%	57%
Adminisztratív és szolgáltatást tám. tev.	50%	0%	50%	0%
Oktatás	20%	40%	0%	60%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0%	0%	0%	100%
Egyéb szolgáltatás	0%	50%	50%	25%
összesen	18%	36%	41%	46%
Az adott foglalkoztatotti létszám-kategóriában megkérdezett cégek %-ában				
önfoglalkoztató	15%	35%	35%	50%
1-2 fős alkalmazotti létszám	20%	40%	60%	30%
3-5 fős	33%	33%	33%	67%
Az adott működési élettartam-kategóriában megkérdezett cégek %-ában				
0 hó	33%	33%	67%	0%
1-3 hó	0%	33%	67%	0%
4-6 hó	0%	25%	25%	100%
7-9 hó	11%	33%	22%	67%
10-12 hó	40%	20%	40%	50%
12 hó -	10%	60%	50%	30%

⁵ Egy válaszadó két lehetséges választ is jelölhetett.

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Mi okozza jelenleg a legfőbb problémát a vállalkozásában⁶ ?

Megnevezés	a napi működési költségek megteremtése	bürokrácia, hatósági elvárások	egyéb, és pedig a multik	körbetartozás	pályázati / támogatási források nehézkes elérhetősége	vásárlóerő visszaesése / konkurencia
Az adott nemzetgazdasági ágban megkérdezett cégek %-ában						
Mezőgazdaság	0%	33%	0%	0%	67%	67%
Feldolgozó ipar	0%	100%	0%	0%	100%	0%
Építőipar	50%	25%	0%	50%	25%	25%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	50%	25%	13%	0%	13%	25%
Szállítás	0%	100%	0%	0%	0%	0%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0%	33%	0%	0%	33%	67%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	43%	14%	0%	0%	43%	71%
Adminisztratív és szolgáltatást tám. tev.	50%	0%	0%	50%	0%	50%
Oktatás	60%	0%	0%	0%	20%	40%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás	100%	0%	0%	0%	0%	0%
Egyéb szolgáltatás	75%	25%	0%	0%	25%	25%
összesen	44%	23%	3%	8%	28%	41%
Az adott foglalkoztatotti létszám-kategóriában megkérdezett cégek %-ában						
önfoglalkoztató	46%	23%	4%	4%	27%	42%
1-2 fős alkalmazotti létszám	40%	20%	0%	0%	30%	40%
3-5 fős	33%	33%	0%	67%	33%	33%
Az adott működési élettartam-kategóriában megkérdezett cégek %-ában						
0 hó	0%	33%	0%	33%	0%	67%
1-3 hó	33%	0%	0%	0%	33%	33%
4-6 hó	75%	0%	0%	0%	50%	25%
7-9 hó	56%	22%	11%	0%	11%	67%
10-12 hó	50%	20%	0%	10%	30%	30%
12 hó -	30%	40%	0%	10%	40%	30%

⁶ Egy válaszadó két lehetséges választ is jelölhetett.

Az Ön vállalkozásának piacán milyen a verseny?

Megnevezés	erős verseny működik	nem túl erős a verseny	összesen	erős verseny működik	nem túl erős a verseny	összesen
	megkérdezett vállalkozások száma db			megoszlás %		
Nemzetgazdasági áganként						
Mezőgazdaság	1	2	3	33%	67%	100%
Feldolgozó ipar		1	1	0%	100%	100%
Építőipar	3	1	4	75%	25%	100%
Kereskedelem, gépjárműjavítás	7	1	8	88%	13%	100%
Szállítás	1		1	100%	0%	100%
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	3		3	100%	0%	100%
Szakmai, tudományos, műszaki tevékenység	5	2	7	71%	29%	100%
Adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	2		2	100%	0%	100%
Oktatás	4	1	5	80%	20%	100%
Humán-egészségügyi, szociális ellátás		1	1	0%	100%	100%
Egyéb szolgáltatás	3	1	4	75%	25%	100%
összesen	29	10	39	74%	26%	100%
Létszám-kategória						
1-2 fős alkalmazotti létszám	7	3	10	70%	30%	100%
3-5 fős	3		3	100%	0%	100%
önfoglalkoztató	19	7	26	73%	27%	100%
összesen	29	10	39	74%	26%	100%
Működés időtartama szerint						
0 hó	2	1	3	67%	33%	100%
1-3 hó	2	1	3	67%	33%	100%
4-6 hó	2	2	4	50%	50%	100%
7-9 hó	8	1	9	89%	11%	100%
10-12 hó	8	2	10	80%	20%	100%
12 hó -	7	3	10	70%	30%	100%
összesen	29	10	39	74%	26%	100%

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Legjellemzőbb piaci nehézségek

Megnevezés	Mezőgazdaság	Feldolgozó ipar	Építőipar	Kereskedelem, gépjárműjavítás	Szállítás	Szálláshely- szolgáltatás, vendéglátás	Szakmai, tudományos tev	Adminisztratív és szolg.tám. tevékenység	Oktatás	Humán- egészségügyi, szociális ellátás	Egyéb szolgáltatás	Végösszeg
A nagyvállalatok, a multinacionális cégek uralják a piacot												
nagyon jellemző	2		3	6	1			2	2			16
néha előfordul		1	1	1		2	4				2	11
nem fordul elő	1			1		1	3		3	1	2	12
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39
Nehéz hozzáférni a beszerzési forrásokhoz.												
nagyon jellemző	2		2	2			1	1	1			9
néha előfordul	1		2	3	1	2	5	1				15
nem fordul elő		1		3		1	1		4	1	4	15
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39
Nehéz hozzáférni az értékesítési lehetőségekhez												
nagyon jellemző	1	1	3	2			1		2			10
néha előfordul	2		1	5		3	4	2	2		2	21
nem fordul elő				1	1		2		1	1	2	8
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39
Túlszabályozott a piac, bizonyos ágazatokban túl erős az állam szerepe												
nagyon jellemző	1		1	3		2	2	1	1			11
néha előfordul	2		2	3	1	1	2		2		3	16
nem fordul elő		1	1	2			3	1	2	1	1	12
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39
A vállalatok nem tartják be a verseny szabályait, vállalati összefonódások, belső megállapodások vannak.												
nagyon jellemző	3		4	5	1		3	1	3			20
néha előfordul				2		2	3				3	10
nem fordul elő		1		1		1	1	1	2	1	1	9
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39
A politika befolyásolja a gazdasági életet												
nagyon jellemző	3		3	5	1	1	2	1	3		1	20
néha előfordul		1	1	2		1	4				2	11
nem fordul elő				1		1	1	1	2	1	1	8
Összesen	3	1	4	8	1	3	7	2	5	1	4	39

**Mely területen igényelt volna / igényelne segítséget?
És ezt a segítséget kitől várna?**

Terület		igen válaszok száma db	Megkér- dezettek %-ában	Kitől ⁷ várna e segítséget?
Gazdasági terület	piacszerzés, ügyfélkör kialakítás	20	51%	érdekvédelmi-, valamint szakmai szervezetek, <i>média, pénzügyi szervezetek, állam</i>
	referenciák szerzése	3	8%	
	vállalkozási ismeretek	14	36%	érdekvédelmi szervezetek, kamarák, <i>hatóságok, képző intézmények, munkaügyi központ</i>
	üzletkötési praktikák elsajátítása	5	13%	érdekvédelmi szervezetek, <i>kamarák, oktatási intézmények</i>
Finanszíro-zás	hitellehetőségek, pályázati források feltérképezése	18	46%	pénzügyi szervezetek, érdekképviselő, állam, BMVA, munkaügyi központ
	önerő biztosítása	8	21%	pénzügyi szervezetek
	fedezet biztosítása	2	5%	pénzügyi szervezetek
	kintlévőségek behajtása	7	18%	törvényhozás, hatóságok, <i>pénzügyi szervezetek</i>
Adminisztráció	nyilvántartások vezetése	12	31%	könyvelő, <i>hatóságok, érdekvédelmi szervezetek</i>
	adózás	13	33%	NAV, állam szabályozásai, könyvelő
	pályázatírás	13	33%	érdekvédelmi szervezetek, kamarák, hatóságok, vállalkozások önszerveződései, BMVA
	hatósági engedélyeztetés	7	18%	állam
	felkészülés az ellenőrzésekre	9	23%	hatóságok, ellenőrzést végző szervek
	vonatkozó jogszabályok lekövetése	15	38%	érdekvédelmi szervezetek, kamarák, hatóságok
Szakmai terület	szakmai támogatás, mentorálás a kezdeti időszakban	10	26%	érdekvédelem, kamarák
	konzultációs lehetőségek más hasonló vállalkozásokkal	12	31%	érdekképviselő, BMVA, kamara
	szakmai továbbképzések	15	38%	érdekképviselő, képző intézmények, hatóságok
	jogsegély	11	28%	érdekvédelmi szervezetek, állam, kamarák
Egyéb	helyben szervezett tréningek	1	3%	

⁷ dőlt betűvel szedett szövegrész alacsony (jellemzően egyszeri) előfordulást, említést jelez

A vállalkozás előrelátható piaci helyzete és jövedelemtermelő képessége a következő évben

Megnevezés		leépül ő	bizony- -talan	stabil	növek- -vő	össz.
		vállalkozások száma db				
nemzetgazdasági ág	Mezőgazdaság		2	1		3
	Feldolgozó ipar		1			1
	Építőipar		3	1		4
	Kereskedelem, gépjárműjavítás		6	1	1	8
	Szállítás				1	1
	Szálláshely-szolg, vendéglátás		2	1		3
	Szakmai, tudom., műszaki tev.		3	2	2	7
	Adminisztratív és szolg. támogató tev		2			2
	Oktatás	1	3	1		5
	Humán-egészségügyi, szociális ellátás		1			1
	Egyéb szolgáltatás		1	2	1	4
	összesen	1	24	9	5	39
létszám- kategória	1-2 fős alkalmazotti létszám	1	5	3	1	10
	3-5 fős		1	1	1	3
	önfoglalkoztató		18	5	3	26
	összesen	1	24	9	5	39
működési időtartam	0 hó		1	1	1	3
	1-3 hó	0	0	2	1	3
	4-6 hó	0	2	1	1	4
	7-9 hó	0	9	0	0	9
	10-12 hó	1	6	1	2	10
	12 hó -	0	6	4	0	10
	összesen	1	24	9	5	39
jelenlegi gazdasági helyzete	átmeneti likviditási gondokkal küzdő		6	3		9
	eladósodott		1		1	2
	éppen vegetáló	1	10			11
	jelentős kintlévőségek, adósságspirál		1			1
	önfenntartó		6	5	2	13
	prosperáló			1	2	3
	összesen	1	24	9	5	39

**A vállalkozás előrelátható piaci helyzete és jövedelemtermelő képessége
a következő évben**

Megnevezés		leépülő	bizony- talan	stabil	növek- vő	össz.
		%				
nemzetgazdasági ág	Mezőgazdaság	0%	67%	33%	0%	100%
	Feldolgozó ipar	0%	100%	0%	0%	100%
	Építőipar	0%	75%	25%	0%	100%
	Kereskedelem, gépjárműjavítás	0%	75%	13%	13%	100%
	Szállítás	0%	0%	0%	100%	100%
	Szálláshely-szolg, vendéglátás	0%	67%	33%	0%	100%
	Szakmai, tudom., műszaki tev.	0%	43%	29%	29%	100%
	Adminisztratív és szolg. támogató tev	0%	100%	0%	0%	100%
	Oktatás	20%	60%	20%	0%	100%
	Humán-egészségügyi, szociális ellátás	0%	100%	0%	0%	100%
	Egyéb szolgáltatás	0%	25%	50%	25%	100%
	összesen	3%	62%	23%	13%	100%
létszám- kategória	1-2 fős alkalmazotti létszám	10%	50%	30%	10%	100%
	3-5 fős	0%	33%	33%	33%	100%
	önfoglalkoztató	0%	69%	19%	12%	100%
	összesen	3%	62%	23%	13%	100%
működési időtartam	0 hó	0%	33%	33%	33%	100%
	1-3 hó	0%	0%	67%	33%	100%
	4-6 hó	0%	50%	25%	25%	100%
	7-9 hó	0%	100%	0%	0%	100%
	10-12 hó	10%	60%	10%	20%	100%
	12 hó -	0%	60%	40%	0%	100%
	összesen	3%	62%	23%	13%	100%
jelenlegi gazdasági helyzete	átmeneti likviditási gondokkal küzdő	0%	67%	33%	0%	100%
	eladósodott	0%	50%	0%	50%	100%
	éppen vegetáló	9%	91%	0%	0%	100%
	jelentős kintlévőségek, adósságspirál	0%	100%	0%	0%	100%
	önfenntartó	0%	46%	38%	15%	100%
	prosperáló	0%	0%	33%	67%	100%
	összesen	3%	62%	23%	13%	100%

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK
KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

A jövő év létszám-gazdálkodási tervei

Megnevezés		létszámcsökkenés			létszámfelvétel		
		lesz	nem lesz	nem tudja	lesz	nem lesz	nem tudja
		vállalkozások száma db					
nemzetgazdasági ág	Mezőgazdaság		2	1	1	2	
	Feldolgozó ipar		1			1	
	Építőipar		2	2		2	2
	Kereskedelem, gépjárműjavítás		6	2	1	5	2
	Szállítás		1		1		
	Szálláshely szolg, vendéglátás		1	2		2	1
	Szakmai, tudom., műszaki tev.		5	2		6	1
	Adminisztratív és szolg. támogató tev		2			2	
	Oktatás	1	3	1		5	
	Humán-egészségügyi, szociális ellátás		1			1	
	Egyéb szolgáltatás		3	1	1	2	1
	összesen	1	27	11	4	28	7
létszám-kategória	1-2 fős alkalmazotti létszám	1	6	3	2	6	2
	3-5 fős		2	1	1	1	1
	önfoglalkoztató		19	7	1	21	4
	összesen	1	27	11	4	28	7
jelenlegi gazdasági helyzete	átmeneti likviditási gondokkal küzdő		6	3		8	1
	eladósodott		2		1	1	
	éppen vegetáló	1	6	4		9	2
	jelentős kintlévőségek, adósságspirál			1			1
	önfenntartó		10	3	1	9	3
	prosperáló		3		2	1	
	összesen	1	27	11	4	28	7

Fejlesztéssel kapcsolatos bővítés

Várható-e a közeli jövőben vállalkozásában fejlesztéssel kapcsolatos bővítés?

Megnevezés		igen	nem	nem tudom	össz	igen	nem	nem tudom	össz
		vállalkozások száma db				megoszlás			
nemzetgazdasági ág	Mezőgazdaság	1	2		3	33%	67%	0%	100%
	Feldolgozó ipar	1			1	100%	0%	0%	100%
	Építőipar			4	4	0%	0%	100%	100%
	Kereskedelem, gépjárműjavítás	1	5	2	8	13%	63%	25%	100%
	Szállítás			1	1	0%	0%	100%	100%
	Szálláshely szolg, vendéglátás	1	1	1	3	33%	33%	33%	100%
	Szakmai, tudom., műszaki tev.	2	1	4	7	29%	14%	57%	100%
	Adminisztratív és szolg. tám. tev	1	1		2	50%	50%	0%	100%
	Oktatás	1	3	1	5	20%	60%	20%	100%
	Humán-egészségügyi, szoc. ellátás		1		1	0%	100%	0%	100%
	Egyéb szolgáltatás	1		3	4	25%	0%	75%	100%
	összesen	9	14	16	39	23%	36%	41%	100%
létszám-kategória	1-2 fős alkalmazotti létszám	3	4	3	10	30%	40%	30%	100%
	3-5 fős	1		2	3	33%	0%	67%	100%
	önfoglalkoztató	5	10	11	26	19%	38%	42%	100%
	összesen	9	14	16	39	23%	36%	41%	100%
jelenlegi gazdasági helyzete	átmeneti likviditási gondokkal küzdő	2	4	3	9	22%	44%	33%	100%
	eladósodott			2	2	0%	0%	100%	100%
	éppen vegetáló	1	6	4	11	9%	55%	36%	100%
	jelentős kintlévőségek, adósságspirál			1	1	0%	0%	100%	100%
	önfenntartó	3	4	6	13	23%	31%	46%	100%
	prosperáló	3			3	100%	0%	0%	100%
	összesen	9	14	16	39	23%	36%	41%	100%

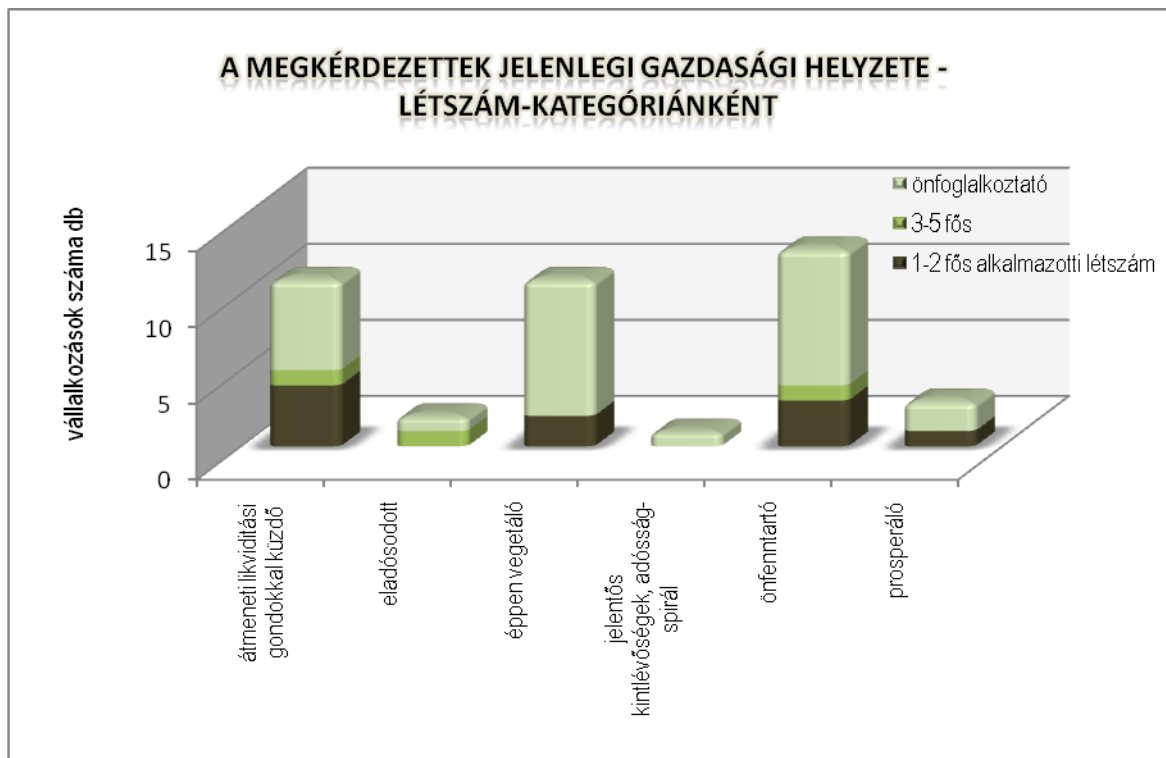
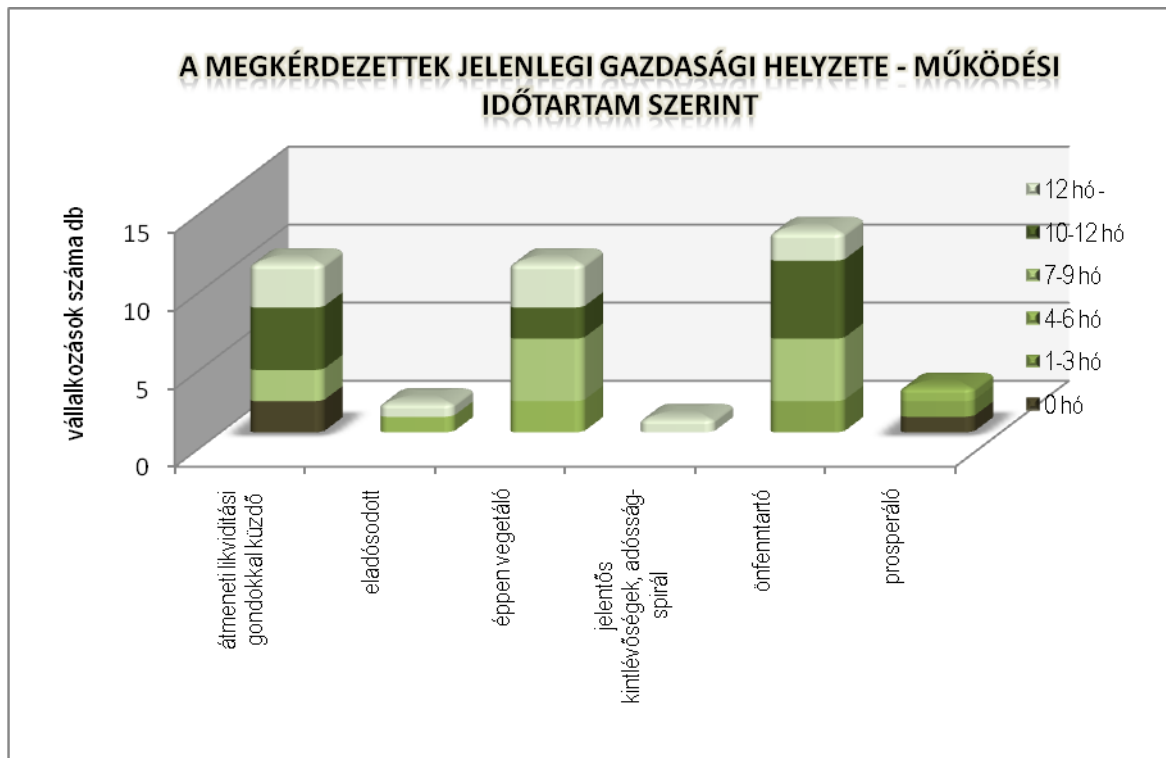
Képzések

A közeli jövőben tervezi-e szaktudását vagy alkalmazottai szaktudását képzések útján fejleszteni?

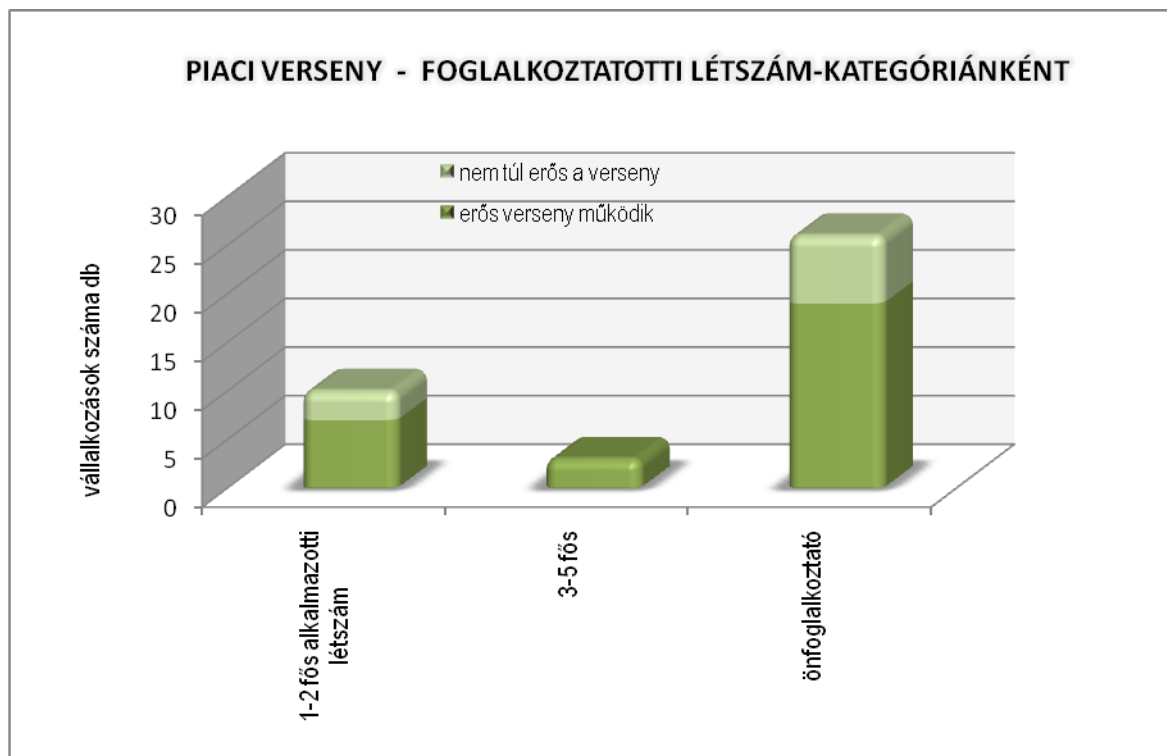
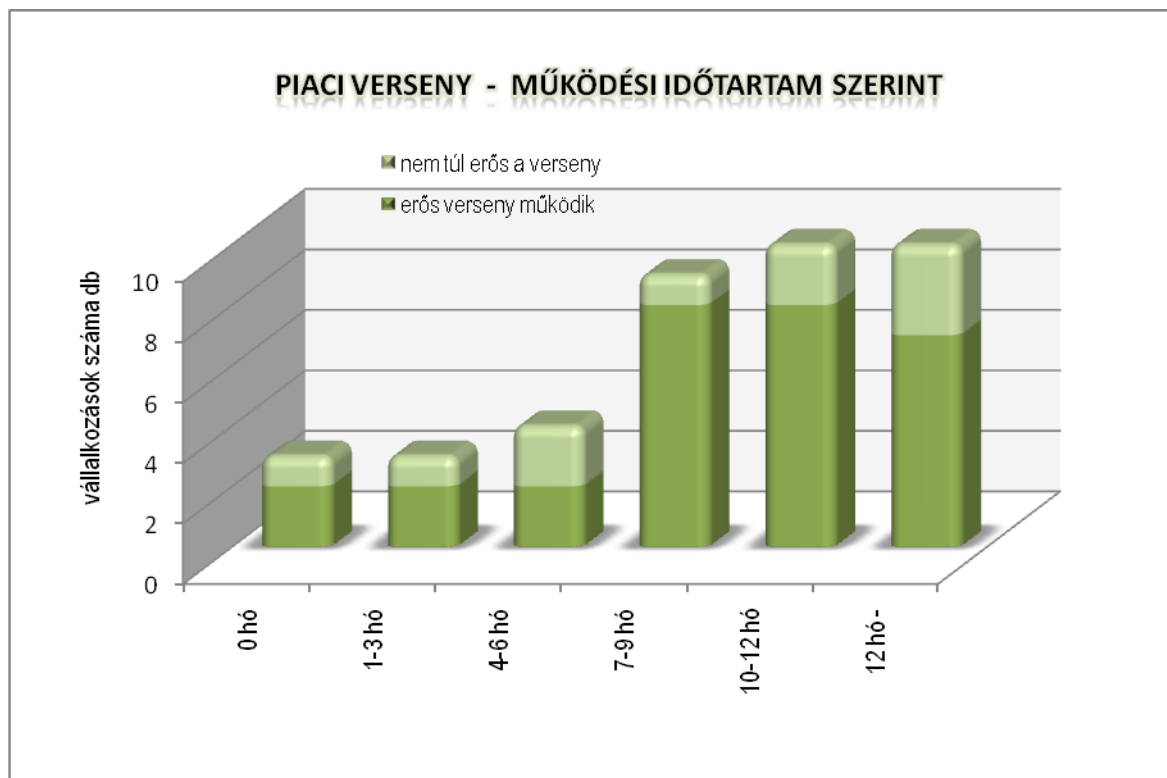
Megnevezés		igen	nem	nem tudom	össz	igen	nem	nem tudom	össz
		vállalkozások száma db				megoszlás			
nemzetgazdasági ág	Mezőgazdaság		2	1	3	0%	67%	33%	100%
	Feldolgozó ipar			1	1	0%	0%	100%	100%
	Építőipar	1	2	1	4	25%	50%	25%	100%
	Kereskedelem, gépjárműjavítás	2	4	2	8	25%	50%	25%	100%
	Szállítás	1			1	100%	0%	0%	100%
	Szálláshely szolg, vendéglátás		3		3	0%	100%	0%	100%
	Szakmai, tudom., műszaki tev.	6		1	7	86%	0%	14%	100%
	Adminisztratív és szolg. tám. tev	1	1		2	50%	50%	0%	100%
	Oktatás	4		1	5	80%	0%	20%	100%
	Humán-egészségügyi, szoc. ellátás	1			1	100%	0%	0%	100%
	Egyéb szolgáltatás	4			4	100%	0%	0%	100%
	összesen	20	12	7	39	51%	31%	18%	100%
létszám-kategória	1-2 fős alkalmazotti létszám	6	3	1	10	60%	30%	10%	100%
	3-5 fős	2	1		3	67%	33%	0%	100%
	önfoglalkoztató	12	8	6	26	46%	31%	23%	100%
	összesen	20	12	7	39	51%	31%	18%	100%
jelenlegi gazdasági helyzete	átmeneti likviditási gondokkal küzdő	4	4	1	9	44%	44%	11%	100%
	eladósodott	1	1		2	50%	50%	0%	100%
	éppen vegetáló	8	1	2	11	73%	9%	18%	100%
	jelentős kintlévőségek, adósságspirál		1		1	0%	100%	0%	100%
	prosperáló	1	1	1	3	33%	33%	33%	100%
	önfenntartó	6	4	3	13	46%	31%	23%	100%
	összesen	20	12	7	39	51%	31%	18%	100%

ÁBRÁK, DIAGRAMOK

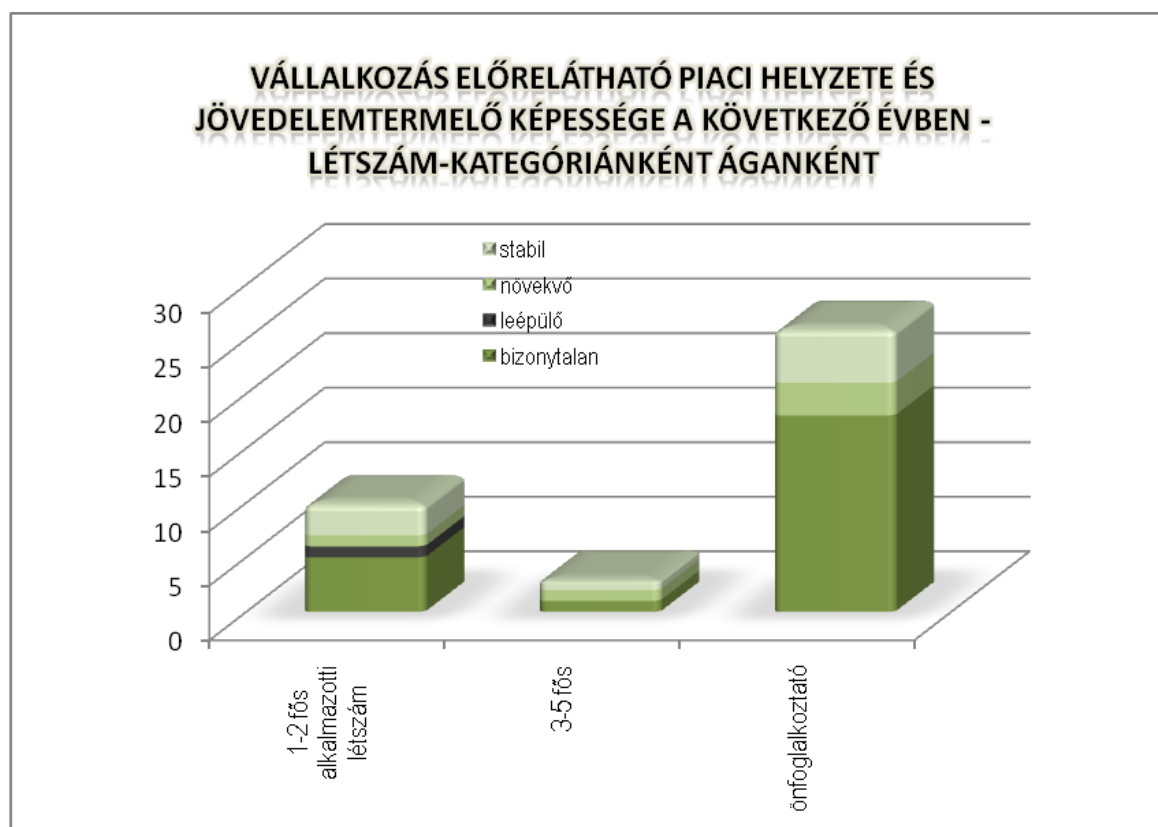
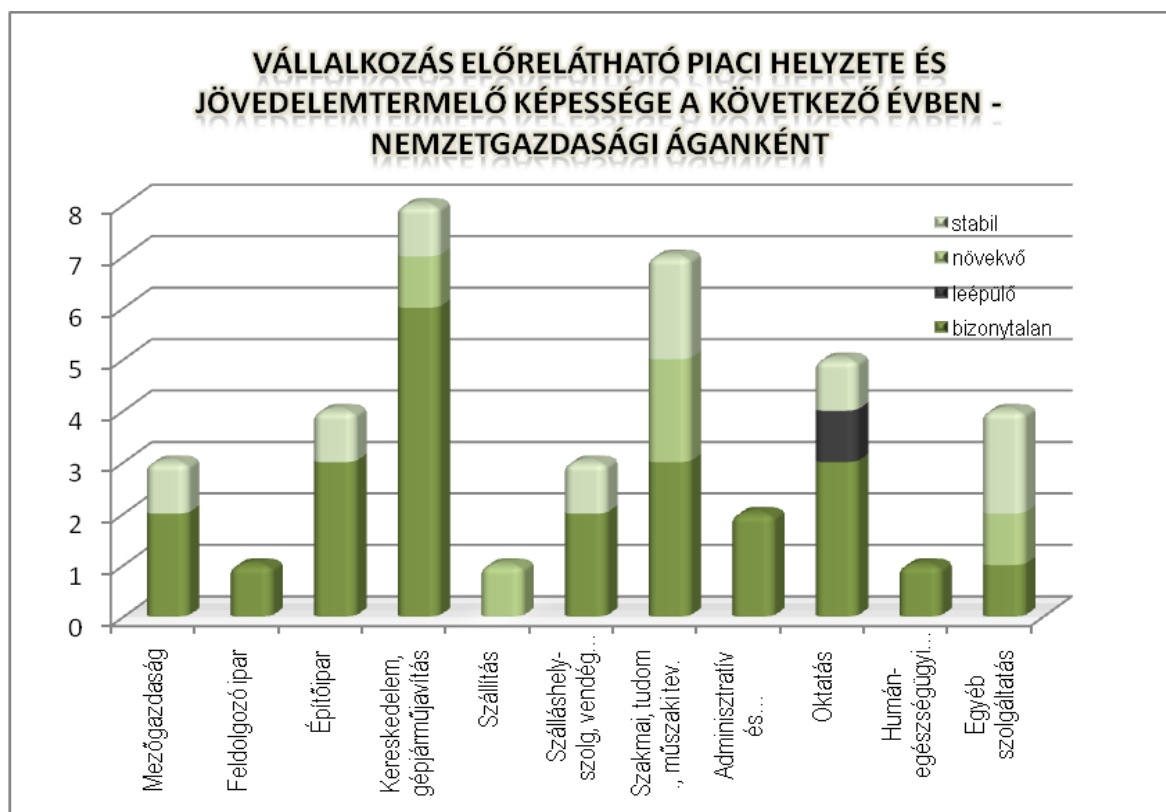
A MEGKÉRDEZETTEK JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETE

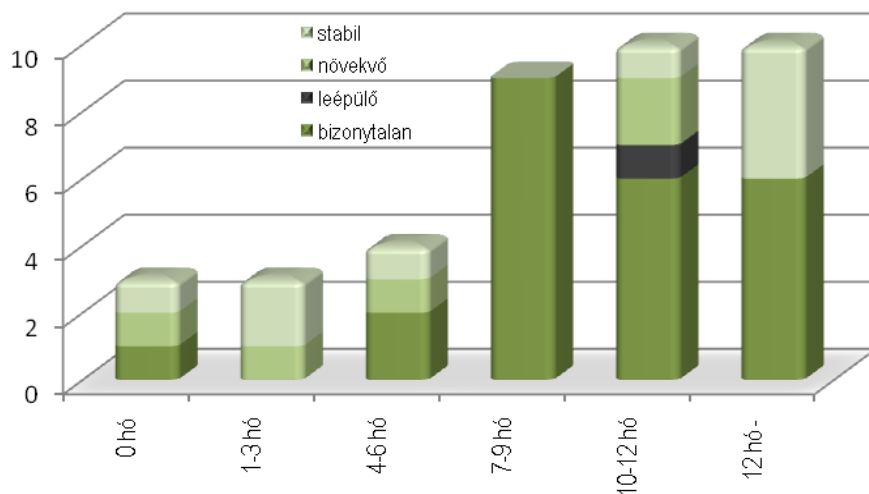
A PIACI VERSENY

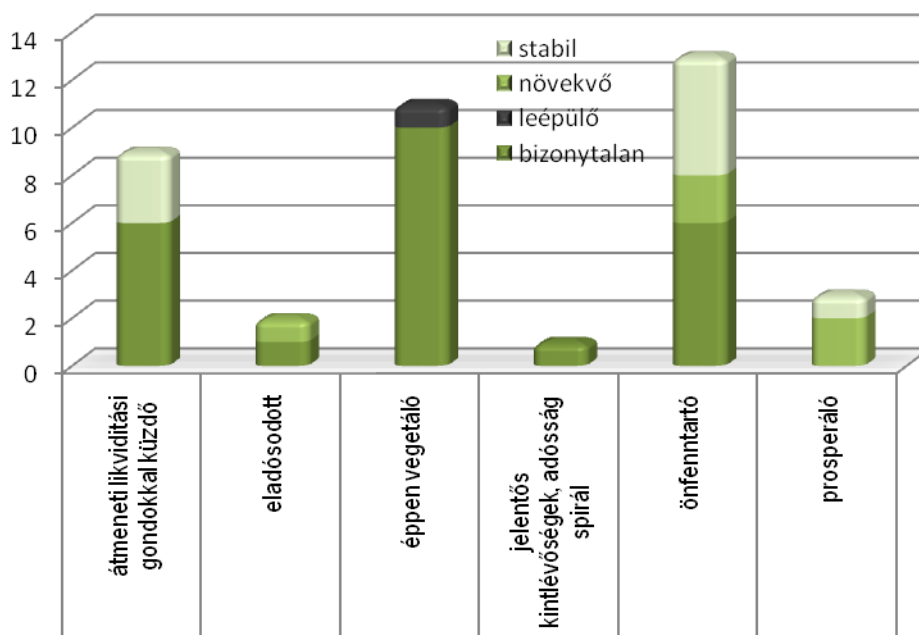
A VÁLLALKOZÁS ELŐRELÁTHATÓ PIACI HELYZETE ÉS JÖVEDELEMTERMELO KÉPESSÉGE A KÖVETKEZŐ ÉVBEN

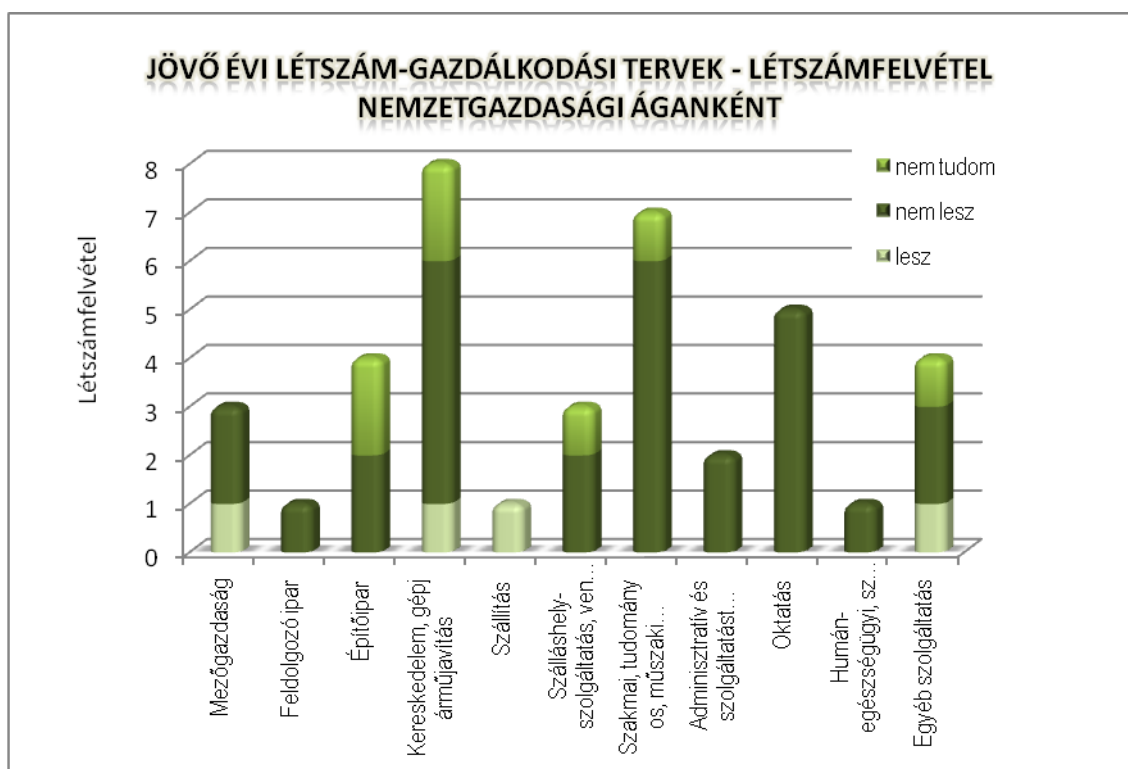
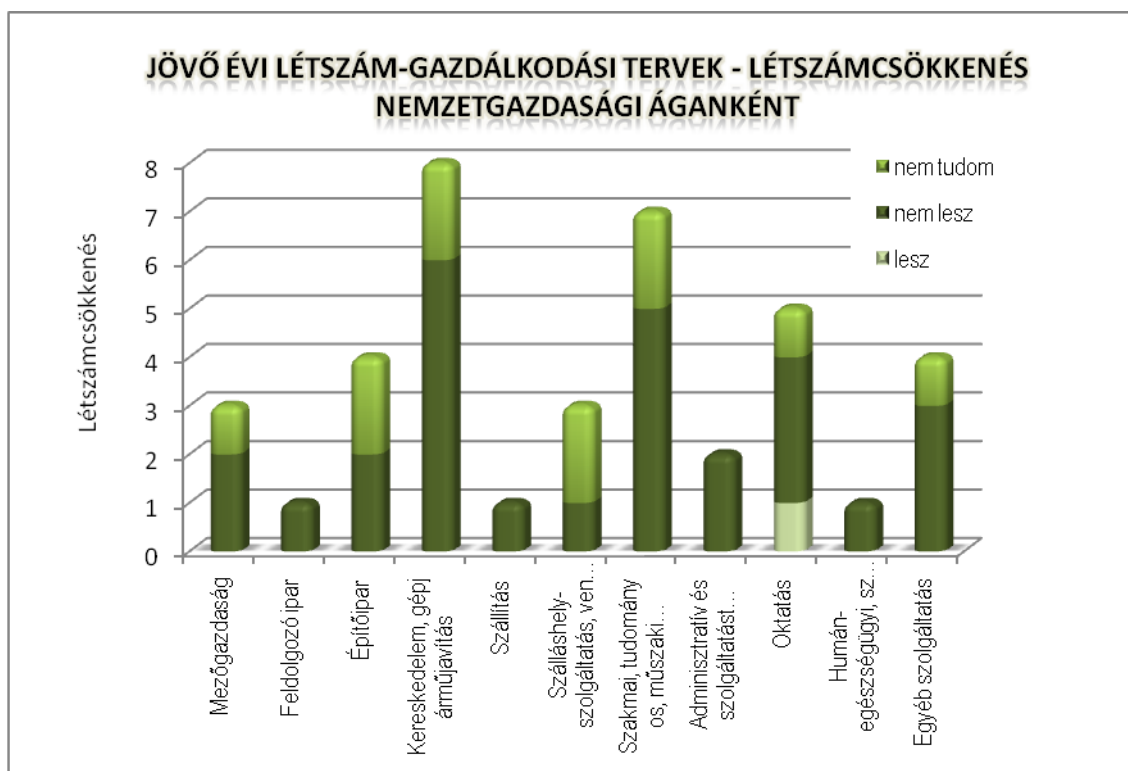
VÁLLALKOZÁS ELŐRELÁTHATÓ PIACI HELYZETE ÉS JÖVEDELEMTERMELŐ KÉPESSÉGE A KÖVETKEZŐ ÉVBEN - MŰKÖDÉS IDŐTARTAMA SZERINT

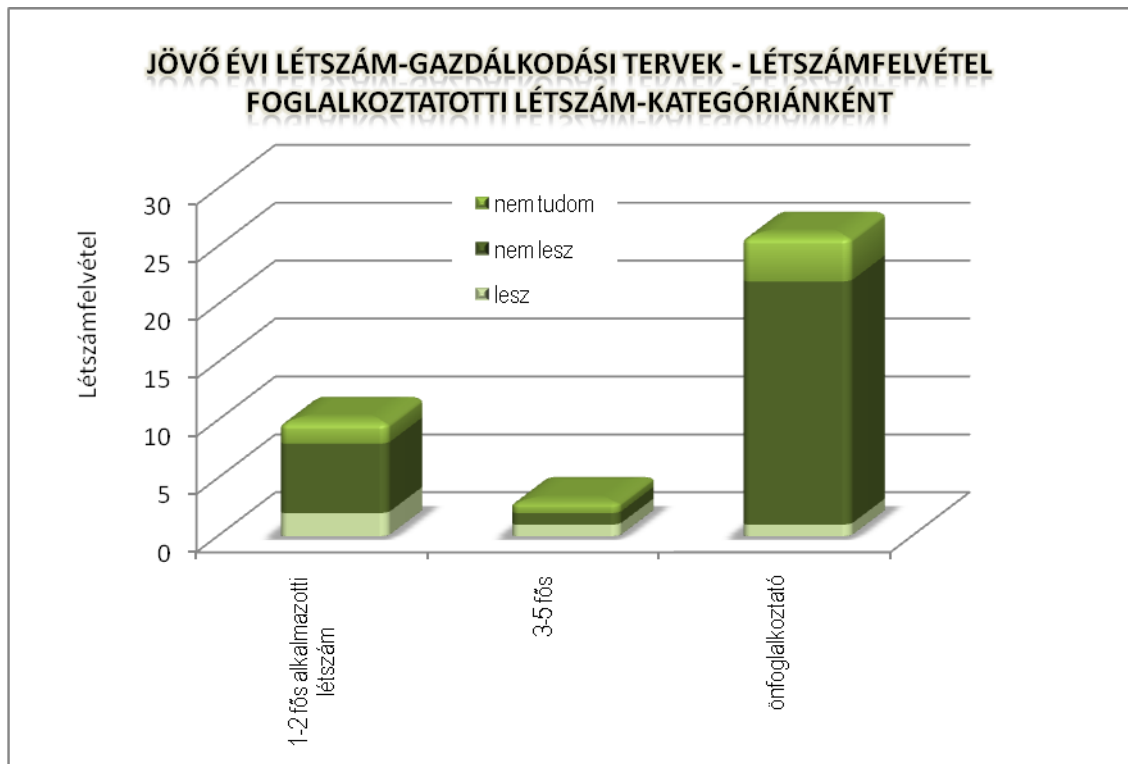
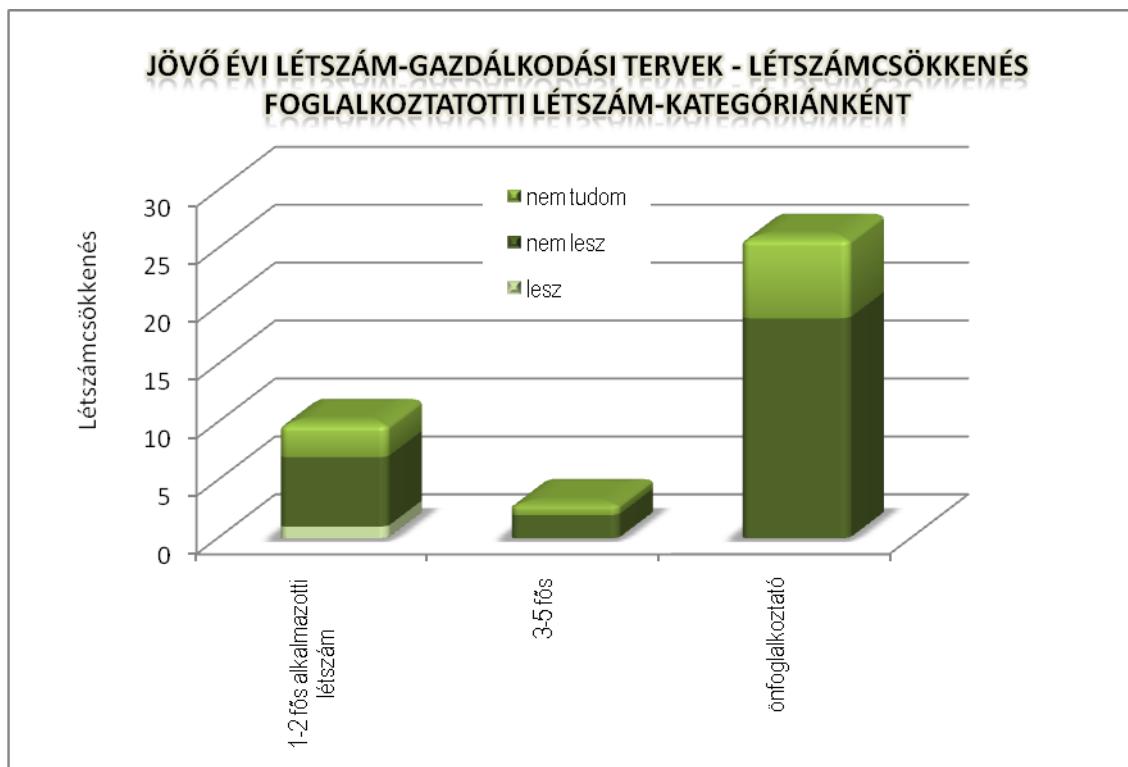

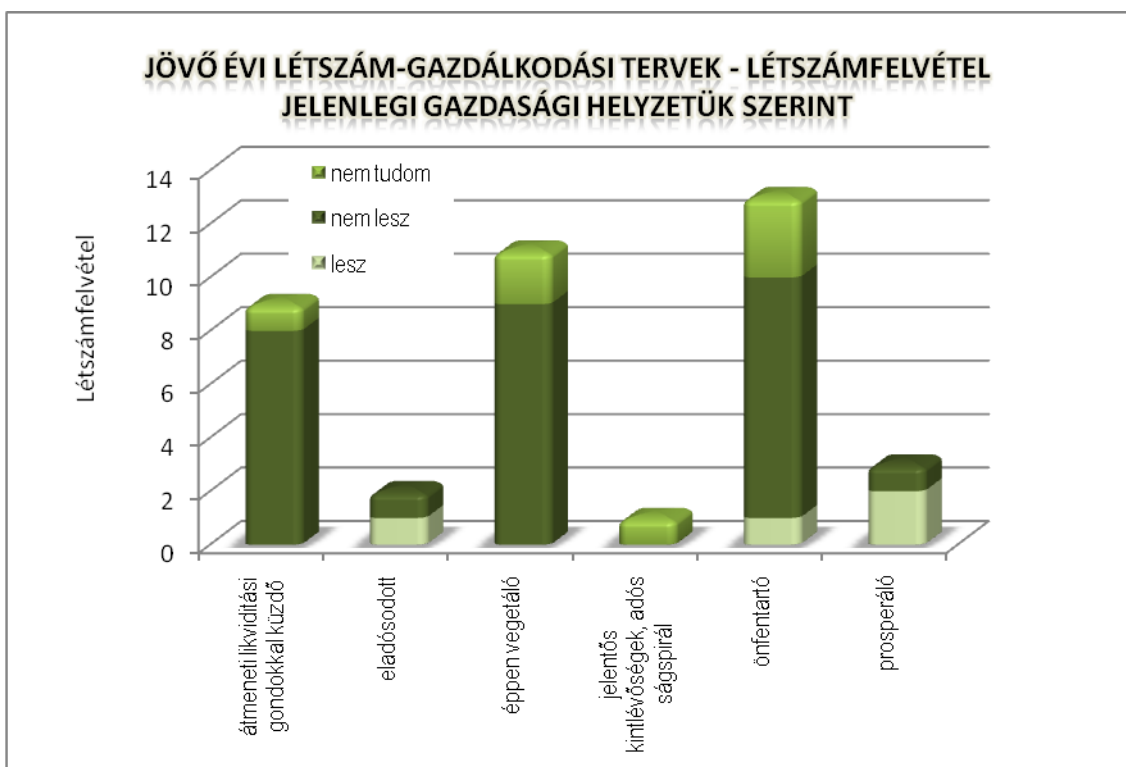
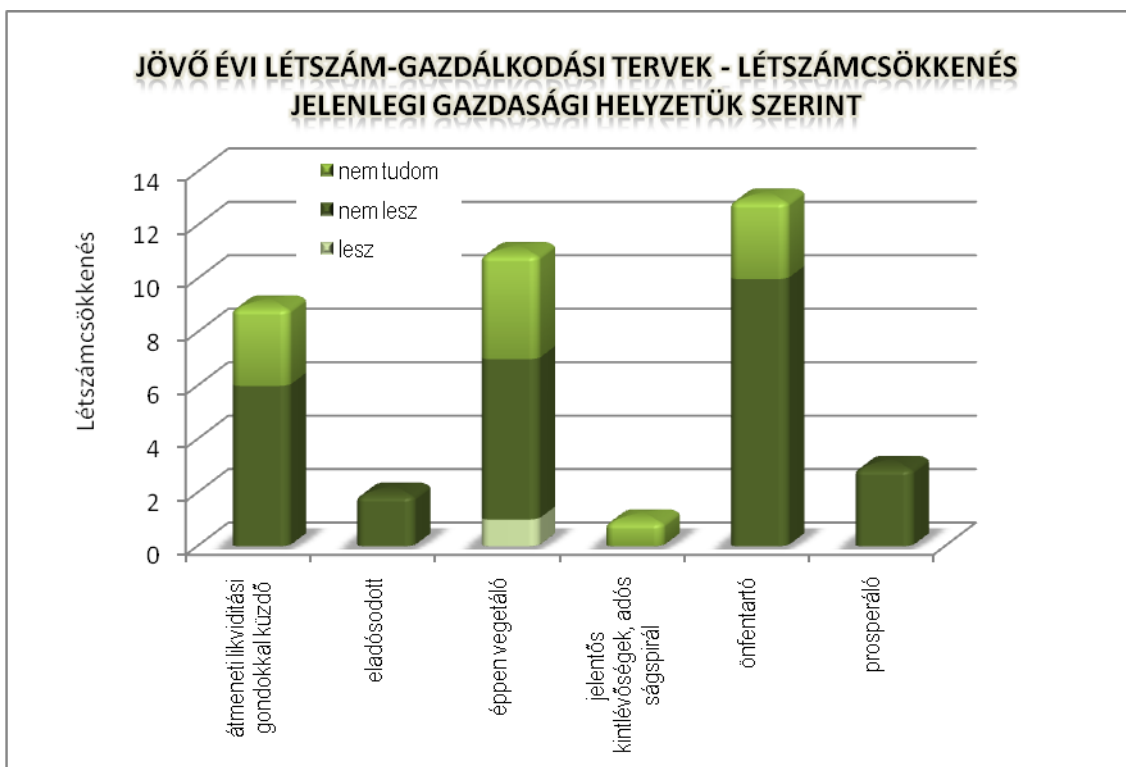
VÁLLALKOZÁS ELŐRELÁTHATÓ PIACI HELYZETE ÉS JÖVEDELEMTERMELŐ KÉPESSÉGE A KÖVETKEZŐ ÉVBEN - JELENLEGI GAZDASÁGI HELYZETE SZERINT

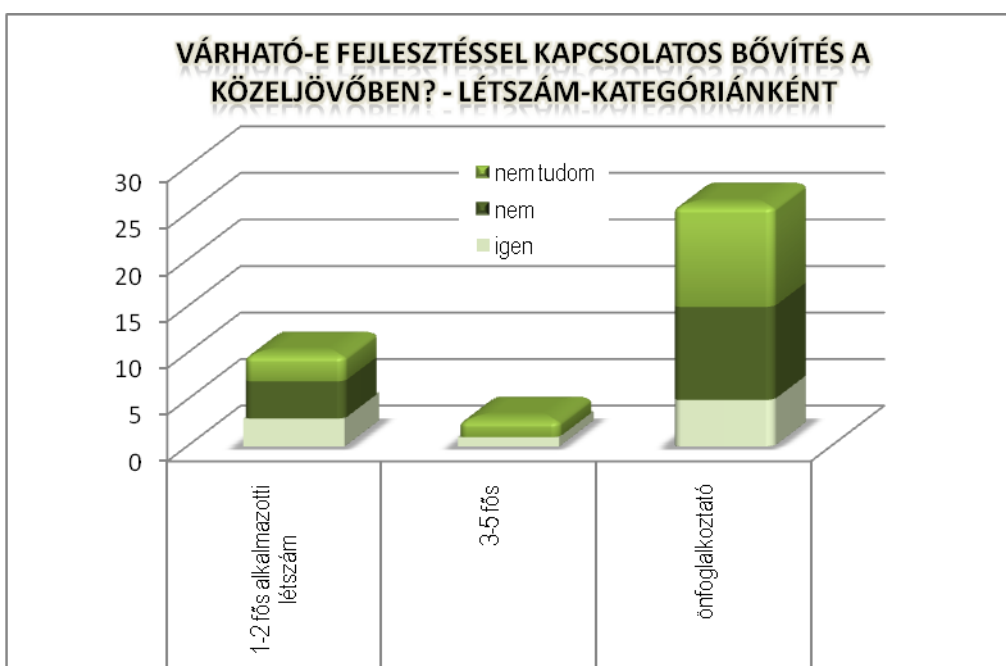
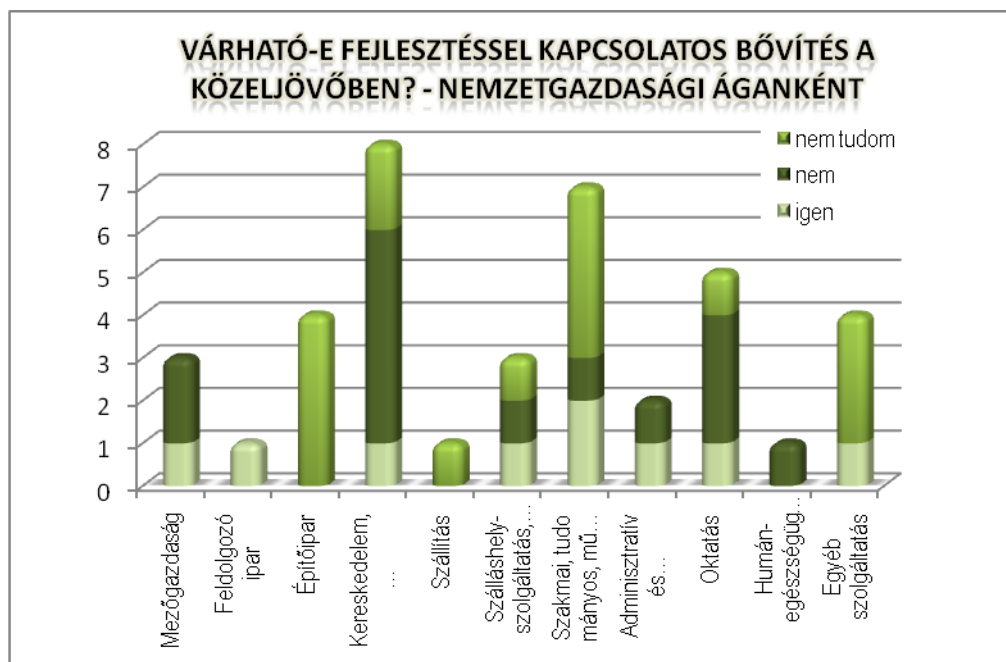
JÖVŐ ÉVI LÉTSZÁM-GAZDÁLKODÁSI TERVEK

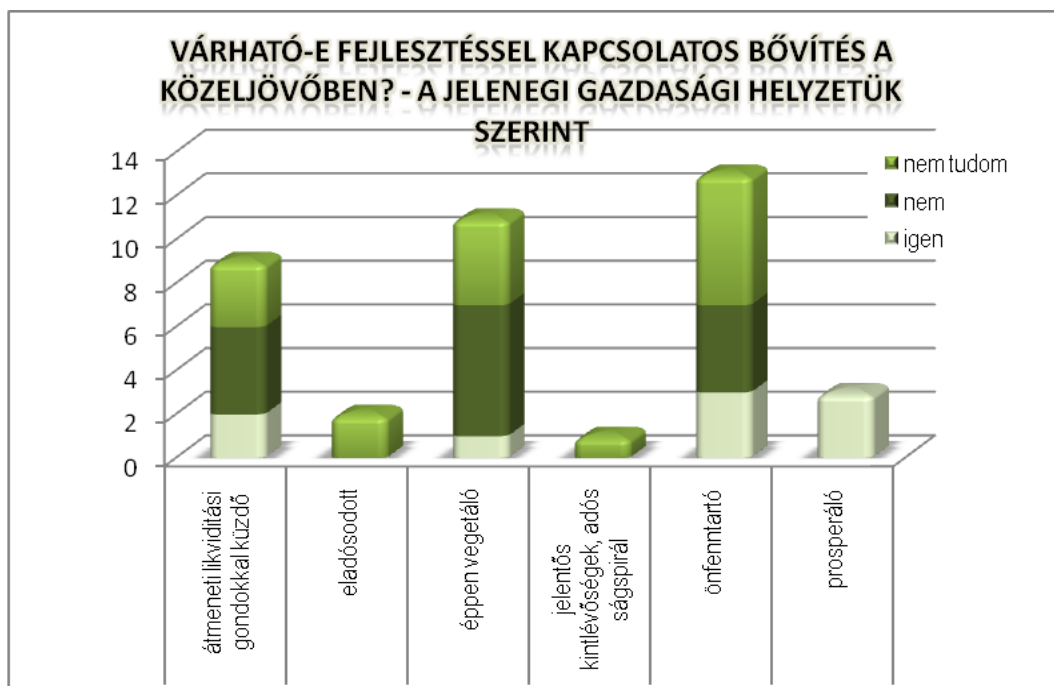

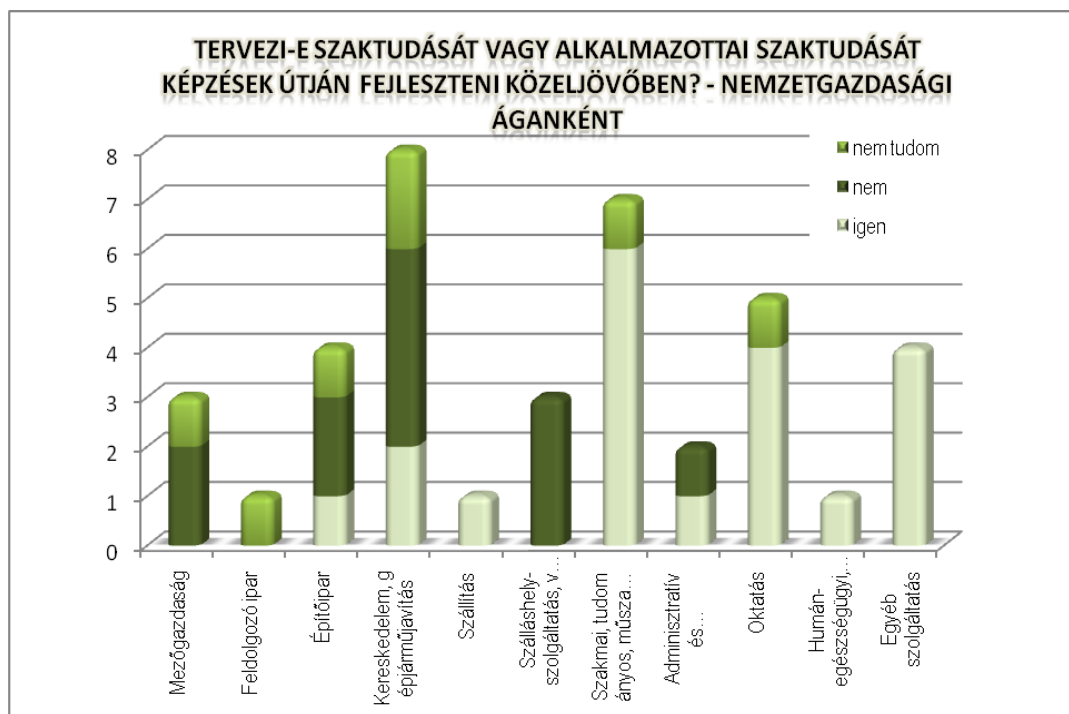

FEJLESZTÉS, BŐVÍTÉSI TERVEK

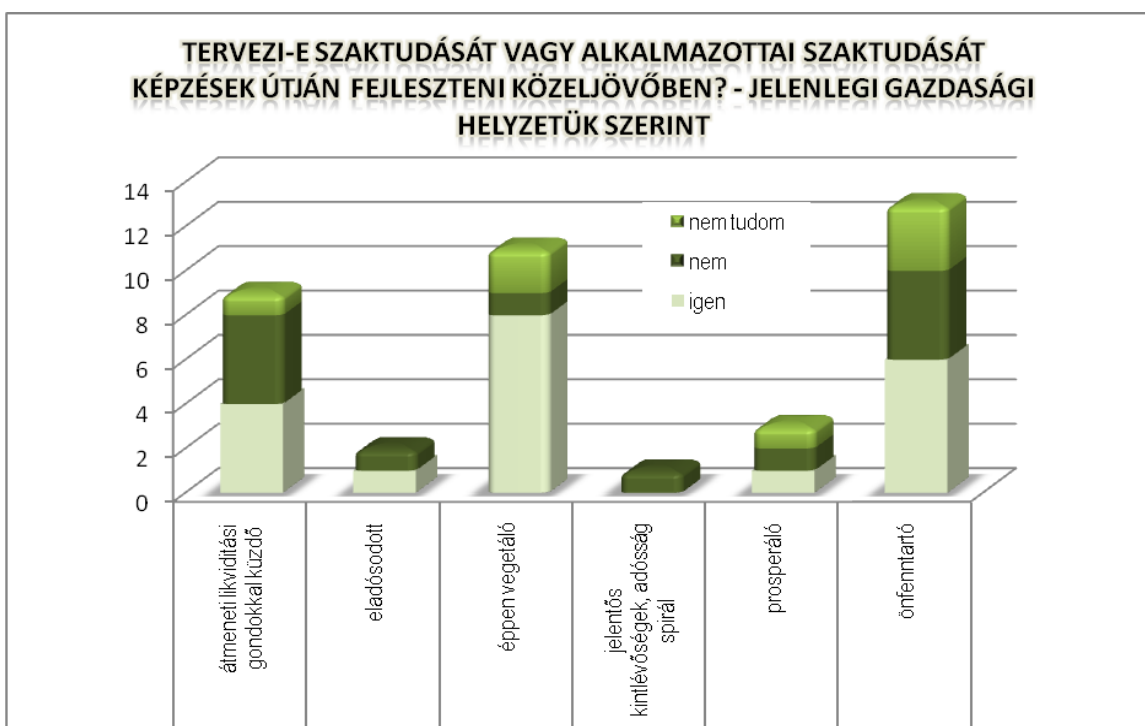
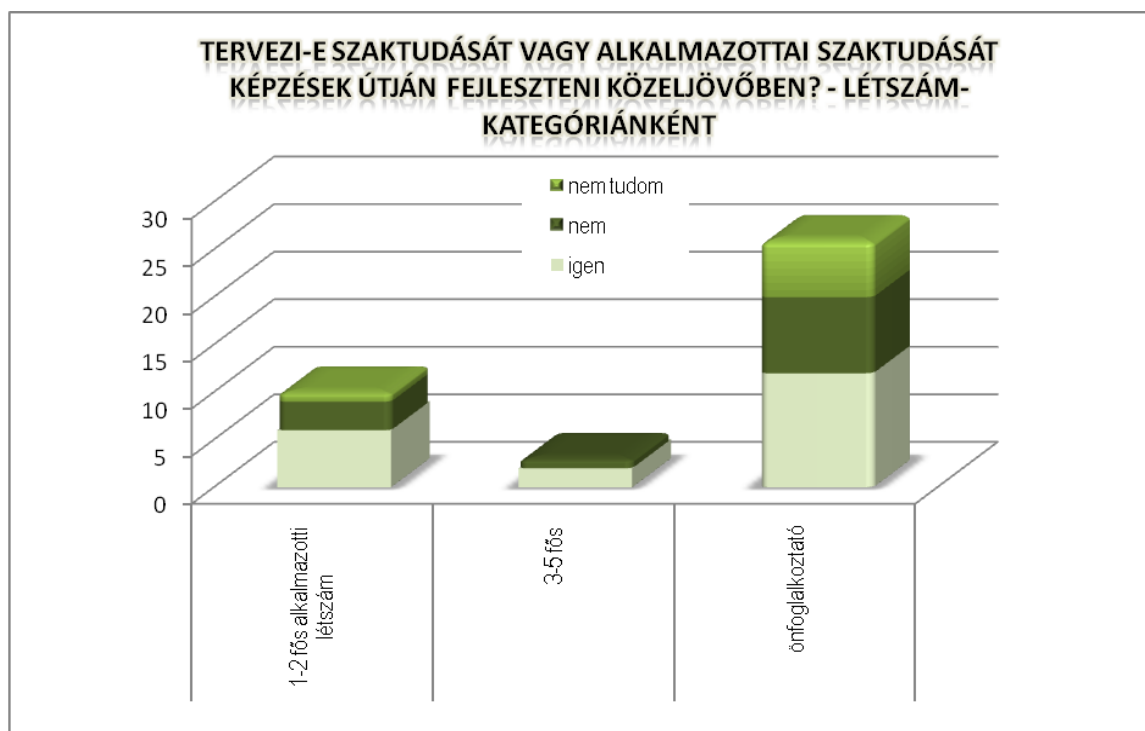

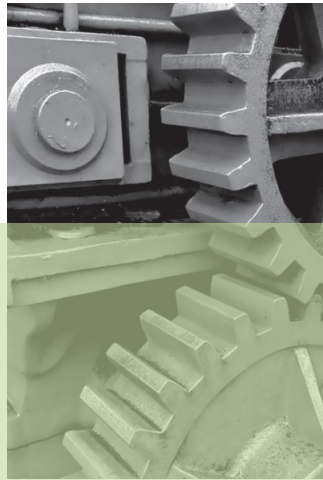

KÉPZÉSI TERVEK

ÖSSZEFOGLALÓ TANULMÁNY AZ ÚJONNAN ALAKULT EGYÉNI VÁLLALKOZÁSOK KÖRÉBEN KÉSZÍTETT KÉRDŐÍVES FELMÉRÉS EREDMÉNYÉRŐL

Békéscsaba,

2011.